

RADIO EXPRES

N° 39

26 Sept.

=1930=

Uitgaaf van N. Veenstra te 's-Gravenhage:

Het **TWEEDE DEEL (ACHTSTE DRUK)** van

HET DRAADLOOS AMATEURSTATION

door **J. CORVER.**

Prijs: In geïllustreerden omslag f 2.50. — Gebonden f 3.50.

De levering geschiedt door bemiddeling van den boekhandel of na inzending van het bedrag plus 20 cents voor porto door den Uitgever N. Veenstra te 's-Gravenhage.

PRIJS

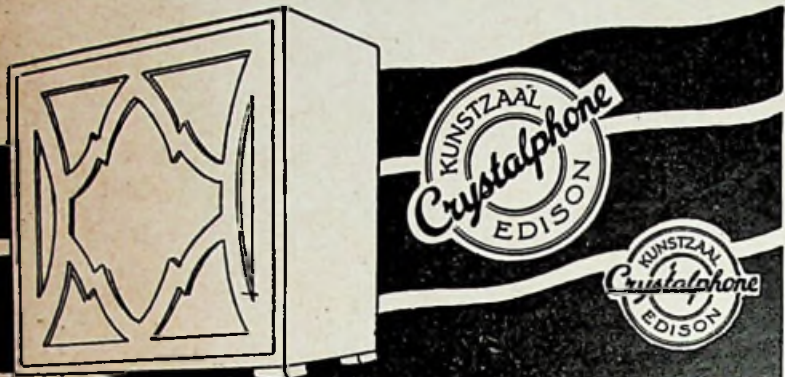
25

CENT

== SPOELEN! ==

voor El. Dyn. Luidsprekers worden volgens teekening vervaardigd.
**REPARATIE VAN ALLE SOORTEN --
 LUIDSPREKERS EN KOPTELEFOONS.**

**Fa. A. F. M. HAZELZET
 ROTTERDAM
 STEIGER No. 9 Telefoon 53114
 Opgericht 1890.**

**CRYSTALPHONE
 LUIDSPREKER
 f. 39.50 -- VIER POLIG
 H.W.K. DE BREY & Co., GRAVENHAGE**

Fa. Ch. VELTHUISEN

ANNO 1891

OUDE MOLSTRAAT 18

Giro 28376

Tel. 16228 en 16227

DEN HAAG

5 nieuwe PHILIPS-Lampen

E 410	F 443	F 410	E 443 N	E 406
vf = 4.0 V	vf = 4.0 V	vf = 4.0 V	vf = 4.0 V	vf = 4.0 V
if = 1.0 A	if = 2.0 A	if = 2.0 A	if = 1.0 A	if = 1.0 A
va = 200-400 V	va = 400-500 V	va = 200-500 V	va = 300-400 V	va = 150-250 V
g = 10	vk = 150-175 V	g = 10	vg = 150-175 V	g = 6
s = 6.0 $\frac{MA}{V}$	g = 60	s = 8.0 $\frac{MA}{V}$	g = 60	s = 6.0 $\frac{MA}{V}$
	s = 4.0 $\frac{MA}{V}$		s = 3.0 $\frac{MA}{V}$	
1650 Ohm	15000 Ohm	1250 Ohm	20,000 Ohm	1000 Ohm
12 Watt	25 Watt	25 Watt	12 Watt	12 Watt
f 22.50	f 37.50	f 36.00	f 22.50	f 22.50

KLEINE ADVERTENTIES.

Prijs 1—5 regels f 2.50; elke regel meer 50 cent, bij vooruitbetaling.

Fraag en aanbod rubriek uitsluitend ten dienste van de amateurs, niet voor den handel.

Te koop een Bicone (Western Electric) gekost hebbende f 70.— voor f 35.—.

Brieven onder letter R.E. No. 38, bureau van dit blad.

Te koop: Ultra kortegolf super „Arim”. In goeden toestand met- of zonder lampen.

Brieven onder letters R.E. No. 39, bureau van dit blad.

RADIO :

*Wilt u iets goeds,
 neem*

TELEFUNKEN

de oudste ervaring - de modernste constructie

TELEFOONFABRIEK BERLINER, PRINSENGRACHT 849

AMSTERDAM, TELEFOON 37348

SECUNDUS
N°1253 f 29.50

ULTRA - CONUS
N° 1254 f 49.50

TEFAG-CONUS
N°1257 f 45.-

CORNET
N°1278 f 20.-

LUID-**TEFAG**-SPREKERS

GOLIATH
N°1275 f 25.-

Op aanvraag wordt complete prijslijst van Luidsprekers, Toestellen en Koptelefoons gratis toegezonden.

HET NEDERLANDSCH OCTROOI No. 15915
 betreffende een „Zendtoestel voor radiotelefonie
 en radiotelegrafie”

wordt te koop aangeboden

eventueel kunnen licenties worden verleend. Aanvragen te richten tot Octrooibureau W. PATAKY, Javastraat 32, DEN HAAG.

Banden Radio-Expres 1929

Prijs f 1.40 afgehaald, f 1.55 franco per post. Levering uitsluitend na inzending van het bedrag aan het bureau van Radio-Expres:

LAAN VAN MEERDERVOORT 80, DEN HAAG.

GIRO 99225.

RADIO-EXPRES

WEEKBLAD VOOR RADIO-TELEGRAFIE EN -TELEFONIE

OFFICIEEL ORGAAN VAN
DE NED. VER. VOOR RADIO-TELEGRAFIE.

REDACTEUR: J. CORVER.

UITGAVE VAN N. VEENSTRA,
LAAN VAN MEERDERVOORT 30, DEN HAAG.

TEL. 32112, GIRO 99225.

DIT BLAD VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG.

De abonnementsprijs bedraagt, bij vooruitbetaling, f 3.— per halfjaar voor het binnenland en f 5.— voor het buitenland, per postwissel of per Giro 99225 in te zenden aan het bureau van Radio-Expres, Laan van Meerdervoort 30, den Haag. — Losse nummers f 0,25 per stuk. Correspondentie, zoowel voor Administratie als Redactie, gelieve men te zenden aan het adres: **Laan van Meerdervoort 30, 's-Gravenhage.** Het auteursrecht op den volledigen inhoud van dit blad wordt voorbehouden volgens de Wet op het Auteursrecht van 23 September 1912, Staatsblad n° 308.

VOOR EEN AFDEELING 's-HERTOGENBOSCH.

Verwijzende naar ons artikeltje over het leven van een afdeling der N.V.V.R. en naar de lijst van afdelingen in dit nummer, onder Vereenigingsnieuws, deelen wij den amateurs in 's-Hertogenbosch mede, dat bij voldoende belangstelling aldaar een afdeling der N.V.V.R. zal worden opgericht.

Bewijzen van instemming kunnen worden gezonden aan het adres Vischstraat 17 in Den Bosch.

Spoedige inzending is gewenscht.

P. B. H.

HET RADIOREGLEMENT ONGRONDWETTIG ?

In R.-E. no. 31 namen wij de vragen op, door het Kamerlid den heer Suring over deze aangelegenheid gericht tot den minister van Waterstaat.

De vragen luidden in het kort:

1. Is de houder eener ontvanginrichting verplicht krachtens art. 64 lid 3 onder c ambtenaren in zijn woning toe te laten ?

2. Zoo niet, wat is dan de strekking der bepaling ?

3. Zoo ja, in welk geval een weigering strafbaar is met hechtenis van hoogstens 6 maanden (subsidiar boete f 1000.—), is dan de bepaling niet in strijd met art. 159 van de Grondwet ?

4. Wil de minister of mededeelen waarom hier geen strijd is met de Grondwet of de bepaling wijzigen of intrekken ?

De minister van Waterstaat heeft thans geantwoord:

Ad. I. Deze vraag wordt ontkennend beantwoord, met een verwijzing naar art. 159 der Grondwet. Tegen den wil van den bewoner — al of niet houder van een ontvanginrichting — is het binnentreden in de woning alleen geoorloofd in de gevallen, bij de wet bepaald. Volledigheidshalve zij gewezen op art. 20bis der wet, hetwelk bepaalt, dat de met het opsporen van de overtredingen aangewezen personen te allen tijde toegang hebben tot alle plaatsen, waar redelijkerwijs vermoed kan worden, dat eenig strafbaar feit, als in het artikel bedoeld — het niet toelaten in de woning van de in art. 64, lid 3, sub c van het Radio-reglement aangeduide ambtenaren is zulk een strafbaar feit niet —, wordt gepleegd. Alsdan zijn van toepassing de art. 120-123 van het Wetboek van Strafvordering, waarin de wettelijke waarborgen, met betrekking tot het binnentreden van woningen, zijn vervat.

Ad. II. In het in de vraag bedoelde geval zou de bepaling zonder gevolg zijn, tenzij de houder der inrichting, die bezwaar heeft zijn woning te doen betreden, aan de strekking van art. 64, lid 3, sub c, gevolg geeft door hetgeen, waarop contrôle gewenscht wordt, aan de ambtenaren ter kennisneming en onderzoek te overhandigen.

Daarnaast wordt echter de aandacht er op gevestigd, dat, afgescheiden er van, wat volgens wetenschap en jurisprudentie onder het begrip „woning” moet worden verstaan, ontvangtoestellen geenszins beperkt zijn tot woningen. Zij komen geheel of voor onderdeelen ook voor in voor ieder toegankelijke lokalen (win-

kels, café's, vergaderzalen, onbebouwde gronden, als tuinen of voor het luisterpubliek toegankelijke terreinen, op auto's, treinen en passagiersschepen), in alle welke gevallen art. 159 der Grondwet niet van toepassing is.

Ad. III. In verband met de ontkennende beantwoording van vraag I luidt het antwoord op deze vraag eveneens ontkennend.

Ad. IV. Uit de antwoorden op de vragen I en II kan blijken, dat het niet de bedoeling van de bepaling is en ook niet behoeft te zijn den houder de verplichting op te leggen om eventueel tegen zijn wil zijn woning te doen betreden.

Intusschen wil ondergeteekende, waar van twijfel aan den omvang van de strekking der bepaling is gebleken, te zijner tijd wel overwegen, in hoeverre met een wijziging van de redactie der bepaling die twijfel kan worden opgeheven.

De conclusie, welke uit dit ietwat ingewikkelde vragen-en-antwoorden-spel in te trekken, mag wel deze zijn, dat de minister op eenigszins bedekte wijze erkent, dat de bepaling in het Radio-reglement inderdaad te ver ging. Elk argeloos burger moest eruit lezen, dat hij verplicht was, zijn woning te laten betreden, terwijl de minister nu moet toegeven, dat als er stoute burgers zijn, die het toch blijven vertikken, de bepaling „zonder gevolg” blijft.

Tegen dit soort wetgeving, die niets anders is dan ambtenaarlijke intimidatie van eenvoudige zielen, hebben wij al jaren geleden in verband met de ontvangbepalingen geprotesteerd.

De heer Suring heeft ongetwijfeld goed werk gedaan met dit stukje moderne

burgerknevelarij eens onder de loupe te brengen.

PROEVEN MET GEHEIME RADIO-TELEFONIE.

Woensdag 17 September had van het Hoofdbestuur der P. T. T. uit, het eerste geslaagde kruisgesprek met Indië plaats, waarbij gebruik werd gemaakt van geheime telefonie.

De Rijkstelegraafdienst is er n.l. in geslaagd het gesproken woord in een zoodanigen anderen vorm te brengen, dat dit voor een mede-luisteraar volkomen onverstaaenbaar wordt.

Bij de ontvangst wordt het geluid dan weder in verstaanbaren vorm teruggebracht.

Het systeem heeft het voordeel, dat de omzetting automatisch tot stand wordt gebracht en dat geen wijziging aan toestellen of lijnen noodig is.

De proefnemingen worden voortgezet.

EXAMEN VOOR LUISTERAAR.

De Minister van Waterstaat brengt ter kennis van belanghebbenden, dat nadere inlichtingen, betreffende het examen als luisteraar (Verdrag voor de beveiliging van menschenlevens op zee 1929), ingewonnen kunnen worden bij den Inspecteur der Kust- en Scheepsradiotelegrafie, bureau: Gebouw „Excelsior”, Zeestraat te 's-Gravenhage.

SPOELLEN EN AFSTEM-METHODEN.

In de Vragenrubriek is onlangs door W. T. te Amsterdam gevraagd naar een speciaal boek over spoelen voor hoogfrequente kringen.

Naar aanleiding daarvan vestigt de heer J. D. Slob te Winsum onze aandacht op een uitgave van Iliffe and Sons Ltd., Dorset House, Tudor Street London E.C., n.l.: „Tuning Coils and Methods of tuning” door W. James. Het kost 2 sh. 10 p.

Het prospectus zegt, dat dit boek de meest volledige gegevens over het onderwerp bevat. Op eenvoudige wijze worden de beginselen der draadloze behandeld. Verschillende afstem-methoden worden behandeld en verklaard, als afstemming door het nader brengen eener metalen plaat, door condensatoren en door variometers. Verdere hoofdstukken handelen in bijzonderheden over keuze, constructie en ontwerpen van spoelen, de afmetingen der wikkelingen, de vereischte draadsoort, den besten vorm, de

beste isolatie en speciaal gebruik van diverse soorten van spoelen.

De Parijsche Radio-Salon heeft plaats van 26 September tot 9 October.

De directeur-generaal der P.T.T. heeft bepaald, dat het ongewenscht wordt geacht, dat post-, telegraaf- en telefoonpersoneel in dienstbetrekking staat tot radio-distributie-inrichtingen of deze zelf exploiteeren of mede-exploiteeren. Aan ambtenaren in vasten dienst wordt daarom voor dergelijke nevenbezigheden de vereischte vergunning niet meer verleend. Aan personeel in dienst op arbeidscontract en ander hulppersoneel moet worden opgedragen de werkzaamheden bij een radio-distributie-centrale te beëindigen, terwijl bij weigering verbreking van het dienstverband bij het staatsbedrijf zal plaats vinden.

DE TENTOONSTELLING IN OLYMPIA TE LONDEN.

Anderhalf kilowatt is het vermogen van den grooten versterker, waarmee de 250 luidsprekers in de localiteiten der Engelsche tentoonstelling dit jaar worden gevoed.

De expositie omvat 265 stands.

Ziedaar een paar cijfers, welke spreken.

Wat den aard van het ten toongestelde betreft, kan men in het algemeen zeggen, dat Olympiá evenals Berlijn een zekere consolidatie geeft te zien, niet meer de overweldigende hoeveelheid nieuwe onderdeelen van vroegere jaren — en wat complete apparaten betreft, meer volledig, tot in details „duchgearbeitete” toestellen, minder experimenteele modellen.

De wisselstroomontvangers hebben nu ook in Engeland definitief de overhand verkregen en daarmee is de groote voorliefde voor z.g. „draagbare” apparaten blijkbaar aan het tanen geraakt. De onmogelijkheid om met beperkte batterijvoeding waarlijk hooge weergavekwaliteit te bereiken, is hier de voornaamste oorzaak. Daar komt bij, dat het publiek, dat draagbare toestellen kocht, zijn keus daarop volstrekt niet altijd vestigde om er mee op reis of uit kampeeren te gaan, maar enkel om alle uitwendige draden kwijt te wezen en toestel plus luidspreker in één geheel te hebben, welks draag-

baarheid zich gerust mocht bepalen tot gemakkelijke verplaatsbaarheid van de eene kamer naar de andere. Er blijft een beperkte reden van bestaan voor werkelijke draagbare sets, maar de moderne ontvanger met wisselstroomvoeding komt voor een goed deel tegemoet aan die wenschen, waarom velen tot dusver draagbare apparaten kochten. De geëxposeerde draagbare ontvanger met wisselstroomvoeding van Varley moet bijv. begrepen worden als een toch enkel voor huiselijk gebruik bestemd toestel. Zoo ook van Garnett Whiteley.

Trouwens, ook de plaatstroomapparaatjes, die in oudere draagbare toestellen op de plaats der batterij geschoven kunnen worden, zooals van Dyson & Co., (5 pond voor een stroomvermogen van 20 mA) wijzen in deze richting.

De Engelsche ontvang-omstandigheden hebben een plaats geschapen voor zeer eenvoudige 2-lampstoestellen, ten deele met een voorziening om 2 golf lengten vast in te stellen en met een schakelaar om elk oogenblik één der twee meest naburige stations met één handbeweging te ontvangen. (Dubilier.)

Overigens openbaart de invloed der verminderde licensie-rechten (vroeger 12 sh. 6 pence per lampvoet) zich in een grootere animo der Britsche industrie voor toestellen met grooter aantal lampen, ten einde de steeds hooger wordende selectiviteitseischen te kunnen bevredigen.

Twee schermrooster hoogfrequentlampen, detector en 10 Watt-eindlamp is een standaardmodel geworden. De Twintriple van Pye heeft daarbij éénknopsbediening. De Gecophone van dit type bezit een z.g. power-detector. Marconiphone brengt er een met ingebouwd electro-dynamischen luidspreker.

Het gebruik van een schermroosterlamp als detector in een 3-lamps-apparaat vindt men in één toestel, n.l. van Ultra Electric Ltd.

Wat luidsprekers betreft, doet ook in Engeland de inductor-dynamische zijn intrede (Gecophone). Voor luidsprekerbekrachtiging vindt men in meerderheid Westinghouse-cellen toegepast. Er is intusschen een streven merkbaar om meer electro-dynamische luidsprekers met permanentmagneten uit te rusten; men vindt ze van BTH, Ferranti, Brown, Baker Selhurst en anderen.

Ook is een streven merkbaar om uitgangstransformatoren en uitgangsspoelen te brengen met diverse aansluitingen voor verschillende aanpassingen tusschen lampen en luidsprekers.

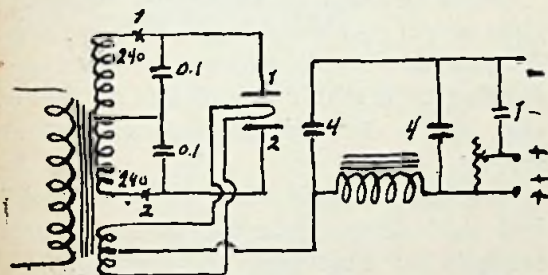
Op het gebied van pick-ups zijn er niet veel nieuwtjes, maar er is er één, dat wellicht zeer belangrijk kan blijken, n.l. bij Brown, welke firma een weergever brengt, waarin voor de ankerdemping geheel geen rubber is gebruikt, zoodat de

mogelijkheid bestaat, dat hiermee de eerste pick-up is vervaardigd, die haar karakteristiek voor onbepaalde tijd onveranderlijk behoudt (Model no. 4).

Wat lampen betreft, zijn voor eindlampen grootere steilheden aan de orde van het seizoen. General Electric, Ediswan, Cossor, brengen lampen met steilheid 3.5. Van Cossor verscheen een nieuwe schermroosterhoogfrequentlamp voor accuvoeding, die door nog verkleinde electrodencapaciteit hogere versterkingsgraden kan geven zonder instabiliteit.

DUBBELE GELIJKRICHTING. — EEN SLECHTE ERVARING.

De heer G. P. te Sittard schrijft ons, dat het wel van belang lijkt, eens de aandacht te vestigen op een kwaal, welke hij ontdekte bij verschillende plaatstroomlampen voor z.g. dubbele gelijkrichting.

Het schema van het apparaat, waarin die lampen gebruikt werden, is hier bij gevoegd. Het is volkomen normaal. Toen bij de kruisjes 1 en 2 zaklantarengloeilampjes werden gemonteerd, die tevens als zekeringen dienst konden doen, en daarvoor lampjes werden gekozen met een gloeistroom van slechts 40 mA (normale zaklantarenlampjes nemen 200 à 300) deed zich het vreemde verschijnsel voor, dat lampje no. 1 helder brandde en lampje no. 2 geheel niet. Opmeting der transformatorspanning bewees, dat de transformator in orde was. Toen werden de lampjes verwisseld, maar het bij 1 geplaatste lampje brandde weer en no. 2 niet. Daarna werd bij 1 en 2 de stroom gemeten en bleek de stroom naar plaat 1 ongeveer 24 mA te bedragen, terwijl die naar plaat 2 slechts 4 mA bedroeg.

Dit was de ervaring met een lamp, waarvan wij het merk zullen aanduiden als S.

Hierna werd een andere lamp gekocht van merk R. Bij deze gloeide lampje 2 helder en 1 bijna niet. Die lamp was dus wel wat beter, maar toch ook beslist niet in orde.

Beide lampen waren nieuw.

Het is dus voor ieder, die lampen voor dubbele gelijkrichting gebruikt, wel van belang om ook eens te controleren of die lampen wel werkelijk dubbele gelijkrichting geven.

Ieder amateur is geneigd, aan een goedkoop fabrikaat de voorkeur te geven, als het gelijkwaardig is. Wanneer echter daardoor het apparaat met dubbele gelijkrichting, op welks grooter vermogen men zijn hoop en vertrouwen heeft gebouwd, maar half effect geeft, kan men toch beter wat meer uitgeven voor een goede lamp.

DE TELEFUNKEN STAAFLAMPEN.

Na onze publicatie over de z.g. „buitenrooster“-lampen in R.-E. no. 29 zijn verschillende bijzonderheden over deze nieuwe lampensoort bekend geworden, welke aanleiding geven, er iets meer over te vertellen.

Ofschoon het juist is, zooals wij destijds schreven, dat reeds in 1914 in Amerika lampen met buitenrooster zijn gemaakt, blijkt toch hetgeen Telefunken thans heeft ontwikkeld, in meer dan één opzicht geheel nieuw te zijn. Dit betreft vooral de detectorlamp.

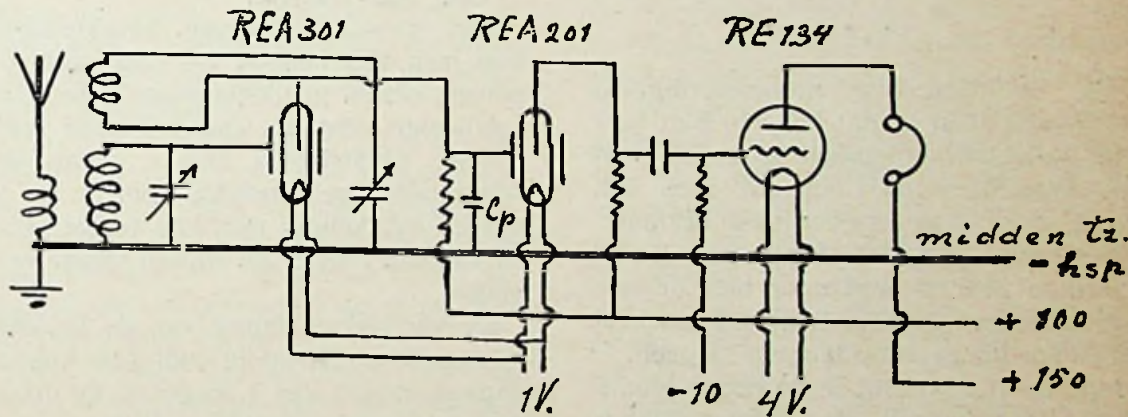

Fig. 1

Het zeer eenvoudige schema van een toestel met deze lampen vindt men hier bij gevoegd.

Men ziet daar, hoe bij de detectorlamp en de eerste versterkerlamp, de leidingen, welke gewoonlijk met het inwendige lamprooster worden verbonden, uitkomen op de metalen huls, welke hier buiten om het glas is gelegd. Roosterstroom kan hier nooit optreden en men verkrijgt een zuiver statische beïnvloeding der roostergloedruimte door de spanningen, welke op het uitwendige metalen hulsel optreden. Gelijksstromspanningen op dit „buitenrooster“ kunnen op de werking der lamp praktisch geen invloed hebben; het 2de rooster ligt dus kalm aan de zelfde gelijkspanning als de eerste plaat en voor eenige roosterspanning heeft men niet te zorgen.

Een eindlamp van het nieuwe type bestaat niet; men moet dus een gewone eindlamp toevoegen.

Beschouwen wij eerst de werkingscondities der versterkerlamp REA201, dan zal men inzien, dat die eigenlijk heel veel gelijken op de condities, welke men ver-

kreeg in een vroegeren vorm van laagfrequentversterker, waarbij het rooster ook geen negatieve roosterspanning ontving, maar volledig geïsoleerd was door een roostercondensator zonder lek, die de roosterspanning verving (fig. 2).

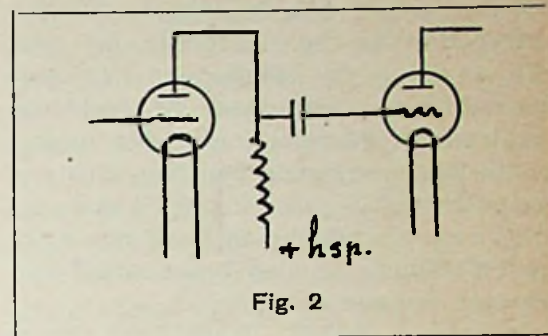

Fig. 2

Zoodra toch eenig signaal in zulk een versterker komt, laadt het rooster zich negatief tot de topspanning van het signaal, waardoor het rooster automatisch een met de signaalsterkte overeenstemmende negatieve roosterspanning krijgt.

Er is een tijd geweest, dat niemand eenig verschil kon hooren tusschen deze werkmethode en die met negatieve roosterspanning. Maar dat kwam, omdat

radiomuziek over het geheel toen nog niet zoo volkomen was. Bezwaren zijn er wel degelijk. Als de op de versterkerlamp aankomende trillingen aldoor gelijk bleven, en de condensatorlading niet weg lekte, zouden er géén bezwaren zijn; in werkelijkheid zal een sterkere trilling telkens eerst electronen op het rooster moeten trekken, hetgeen momenteel vervorming meebrengt, en pas daarna krijgt het weergegeven signaal zijn volle sterkte. Bij een schakeling volgens fig. 2 zetten plotseling intredende sterke passages daardoor in met een licht knerpen, dat iets ruws aan het geluid geeft.

Het eigenaardigst openbaart zich de bijzondere werkwijze der lamp bij sterke luchtstoringen. Hoorbaar worden alleen die storingen, welke ongeveer gelijke spanning op het rooster geven als het aanwezige signaal. Elke veel sterkere storing doet de lamp door de plotselinge lading van den roostercondensator radicaal dichtslaan en veroorzaakt dus een „blanke plek“ in de ontvangst in plaats van de gewone storingsknettering. Zelfs tijdens een onweer worden de storingen heelemaal niet oorverdoovend, zooals bij

een gewonen versterker het geval is; in plaats daarvan ontstaan vrij langdurige onderbrekingen.

De situatie bij de nieuwe lampen in de schakeling volgens fig. 1 (det. + 2 \times l.f.) is weliswaar niet geheel gelijk. Wel heeft men daar ook de linksche condensatorplaat van fig. 2, terwijl het glas van de lamp de isolatie van den condensator voorstelt. Maar de rechtsche plaat en het daarmee verbonden rooster is afwezig. Intusschen kan men zich wel voorstellen, dat onder invloed van spanningen op de buitenplaat toch ook electronenladingen op den binnenwand van het glas kunnen ontstaan.

Inderdaad treedt „dichtslaan” dezer lampen door sterke luchtstoringen voor het gehoor precies zoo op als bij de schakeling van fig. 2. Het schijnt evenwel, dat de knerping bij een plotselinge sterkere passage in de modulatie veel minder opvallend is dan bij een gewone lamp, geschakeld volgens fig. 2, zoodat een gaver weergavekwaliteit wordt verkregen dan volgens die verlaten en verouderde schakeling mogelijk was.

* * *

De hoofdzakelijke merkwaardigheid der staaflampen is, dat het direct verhitte wisselstroomlampen zijn, ook wat den detector betreft en dat toch een hooge graad van bromvrijheid bestaat.

Dit hangt samen met het zeer merkwaardige proces, waardoor hier de detectie ontstaat, geheel afwijkend van hetgeen zich bij gewone lampen afspeelt.

Men moet daarvoor in de eerste plaats weten, dat terwijl de versterkerlamp REA201 een hoogvacuumlamp is, de detector REA301 laagvacuum heeft door een aangebrachte speciale gasvulling. De gasvulling heeft ten gevolge, dat men bij verwijdering van een deel der metalen buitenbekleding in donker in de op een transformator aangesloten detectorlamp glimlicht ziet optreden. Behalve negatieve electronen bevinden zich positieve gasionen in de lamp. Het detectieproces berust geheel op het traagheidsverschil tusschen ionen en electronen, waardoor positieve ladingen van het buitenrooster gecompenseerd worden door de lading der tegen den binnenwand van het glas aangetrokken electronen, terwijl negatieve ladingen van het buitenrooster daarentegen wél invloed krijgen omdat de ionen te traag zijn om even snel een tegenlading binnen tegen het glas te vormen. Dit levert de gelijkrichting (detectie) der hoogfrequente trillingen op.

Maar nu komt iets merkwaardigs. Wanneer het buitenrooster wisselspanningen ontvangt in lage frequenties, verlopen die spanningen langzamer. Dan hebben de positieve ionen dus wél genoeg tijd om zich binnen tegen het glas

tot een tegenlading te doen aantrekken in de negatieve fasen, evenals de electronen in de positieve fasen. Het gevolg is, dat de detectorlamp voor trillingen in zeer lage frequentie volmaakt ongevoelig is. Wisselspanningen beneden 80 Hertz (50-periodenlichtnet) hebben totaal géén uitwerking meer!

Dit is dus de verklaring waarom deze direct verhitte wisselstroomdetectorlamp toch zoo goed als volmaakt bromvrij kan zijn.

Bij ontvangst van telefonie komen de laagste modulatiefrequenties intusschen wél tot hun recht. Die komen toch op het rooster van den detector niet laagfrequent, maar als gemoduleerde hoogfrequente trilling.

Van de nieuwe lampen is dus de detector vooral een buitengewoon interessant product.

* * *

Beide lampen zijn direct verhitte wisselstroomlampen met een gloeidraad voor 1 Volt, 0.25 Ampère.

Een gewone statische karakteristiek kan men van lampen als deze niet opnemen, omdat gelijkspanning op het buitenrooster geen blijvenden invloed heeft op den plaatstroom. Dit is, zooals wij reeds zagen, een voordeel voor de toe te passen schakeling; men kan vorige plaat en volgend rooster direct aan elkaar verbinden.

De versterkingsfactor van de REA201 is ongeveer 15-voudig met een koppelingsweerstand van 1 Megohm, de maximale plaatspanning 150 Volt, max. anodestroom 0.5 mA.

Ook de detector REA301 heeft een maximale anodespanning van bijna 150 Volt en maximalen anodestroom van 0.5 mA, maar een lagere anodespanning kan voordeel opleveren.

Het is een bijzonderheid bij deze lampen, dat de versterkerlamp beslist onbruikbaar is als detector en de detectorlamp omgekeerd ook onbruikbaar als versterker.

NIEUWE UITGAVEN.

Die Beseitigung von Störungen im Rundfunkempfang. Uitgave Philips' Radio, Eindhoven.

Dit buitengewoon nuttige en belangwekkende boekje is niet bestemd voor verbreiding onder het publiek in den ruimen zin des woords, maar richt zich tot de technici, belast met de uitvoering en de contrôle op sterk- en zwakstroominstallaties. Een Nederlandsche oplage is nog niet gereed, maar het is te waardeeren, dat Philips' Radio daarop niet

heeft gewacht om er de radiopers meekennis te doen maken.

Het is een samenvatting van vele publicaties en ervaringen, Europeesche en Amerikaansche, alsmede van ondervindingen door de Philips Service-afdeeling opgedaan.

Ofschoon het goed geïllustreerde boekje slechts 34 bladzijden groot is, vormt het de meest volledige verhandeling over storingsbestrijding, die wij kennen. Voor een groot deel betreft het de toepassing van condensatoren en hoogfrequentsmoorspoelen in verband met goede aarding, aan motoren en storende elektrische apparaten. Daarbij wordt over de voorwaarden voor succes met deze middelen veel medegedeeld, dat stellig nog niet zoo heel algemeen bekend is. Ook de tramstoringen worden kort behandeld en daarbij wordt bijv. de aandacht erop gevestigd, dat resultaat met bijzondere stroomafnemers aan de trambeugels alleen is te verwachten op tramnetten, waar de rijdraad positief is.

Onder de maatregelen aan de ontvangzijde wordt o.a. ook iets in den geest van de ons als Huydts-antenne bekende inrichting gememoreerd; volgens de figuur (fig. 4) is het echter een modificatie ervan.

Het Philipsbedrijf heeft zich ongetwijfeld met deze publicatie tegenover de radio in het algemeen verdienstelijk gemaakt.

C.

De Theoretische Grondslagen van Magnetisme en Electriciteit, door Dr. N. Koomans, hoofdingenieur der Telegrafie, 2de druk; uitgave N. V. Uitg. Mij. Æ. E. Kluwer, Deventer.

De 2de druk van dezen cursus, die oorspronkelijk gepubliceerd werd in het maandblad Radio-Nieuws, is voorzover wij konden nagaan, geheel gelijkkluidend aan den eersten. Evenals de pas ook in 2den druk verschenen Wisselstroomtheorie is dit boek bestemd als handleiding ten dienste van middelbaar en lager technisch onderwijs, zelfstudie voor nijverheidsacten enz.

Zoals de schrijver zelf het uitdrukt, is in dezen cursus een hoeveelheid theorie van een hooger niveau overgebracht naar een lager niveau, ten einde het electrotechnisch denken en doen ook van hen, die geen hoogere studie van het vak konden maken, toch op een behoorlijk theoretisch fundament te doen rusten.

Als verdienste moet dit boek aangekend worden, dat het zich streng beperkt tot het onmisbare en dat een strak afgebakende lijn is gevolgd in den logischen opbouw der begrippen. Het is daardoor niet geworden wat men vlotte amateurlectuur noemt; het is droog en

eischt werkelijke studie; maar des te gemakkelijker neemt men het ook later weer ter hand als men eenig begrip weer eens wil opfrissen.

De uitgave is keurig verzorgd.

C.

Melodioso-luidspreker. — Van het *Technisch Bureau van den Berg* te den Haag ontvingen wij een electro-dynamischen Melodioso-luidspreker ter bespreking, die als luidspreker van Nederlandsch fabrikaat alleszins de aandacht verdient.

De ontwerper heeft bij de keuze tusschen laagohmigen luidspreker met transformator en hoogohmig spoeltje zonder transformator, het laatste systeem gekozen en is daarbij gegaan tot een weerstand van 3000 Ohm. Dit is een proefondervindelijk gekozen waarde, waarmee inderdaad, vooral achter moderne triode-eindlampen, zeer behoorlijke aanpassingen verkregen kunnen worden. Achter pentode-eindlampen is de aanpassing altijd meer critisch; maar dat blijft voor een luidspreker met vasten overdrachtstransformator precies eender als voor een hoogohmigen luidspreker.

Intusschen moet bij een hoogohmigen luidspreker als dezen wel erop gerekend worden, dat het gelijkspanningsverlies in het in den plaatkring der eindlamp geschakelde spoeltje grooter is dan in den regel bij gebruik van een uitgangstransformator. Hier beteekent 3000 Ohm in den plaatkring eener lamp, die 20 mA plaatstroom moet hebben, een spanningsverlies van 60 Volt; voor 40 mA plaatstroom wordt dit 120 Volt. Die spanning dient men toe te voegen aan het plaatvoltage, waarop men de lamp wil brengen.

Wij mogen van dezen luidspreker zeggen, dat hij buitengewoon fraaie prestaties kan geven, waarbij de klaarheid en gescheidenheid, waarmee de lage bas-tonen worden weergegeven, als iets op-

vallends zal worden opgemerkt; er komen hier baspartijen voor den dag, die lang niet door alle electro-dynamische luidsprekers muzikaal worden geproduceerd, of meer als een verward geruisch. En toch is er tevens een goede helderheid in het hoge register. Reeds met een betrekkelijk kleine schermplaat van nog geen 30 cm straal verkrijgt men goede verhoudingen.

De voedingswikkeling is aangebracht in een pot van kleine afmetingen en berekend voor laagspanningsvoeding, bijv. met een metaalgelijkrichter. Het is noodzakelijk gebleken om dan een electrolytischen condensator parallel aan de klemmen der voedingswikkeling te monteren ten einde brommen te voorkomen.

De Arim éénknops kortegolfsuper in nieuwen vorm. — Het is juist een jaar geleden, dat wij een bespreking gaven van het door ons beproefde model-apparaat van de *Alg. Radio Import Mij.* te den Haag voor éénknopsontvangst van ultrakorte golven, waarvan deze onderneming een bouwbeschrijving en de speciale onderdeelen in den handel bracht. Naast het succes, dat dit toesteltype in ons land had, kwam een stijgende vraag uit Indië, waar het bij wijze van spreken een standaard-schema werd.

Speciaal met het oog op Indië zijn nu eenige wijzigingen gebracht in de onderdeelen. Zoo werden de Astra middelfrequenttransformator en Astra-sperkring in luchtdicht gesloten huizen van troliet geplaatst, een isolatie-materiaal, dat zich in de tropen goed houdt.

Ook de vorm van het toestel, die sommigen wat onhandig leek, is gewijzigd, het heeft nu een normaal ontvangermodel. Dit vereischte intusschen een algeheele herziening van het bouwplan.

Daarbij is ook radiotechnisch nog eenige wijziging aangebracht. De weerstand voor de antennekoppeling der voorafgaande schermrooster hoogfrequentlamp is vervangen door een korte-golfsmoorspoel. Hiermede is het aangename resultaat verkregen, dat van het doordringen van storende signalen in de frequentie, waarop de middelfrequentversterker is afgestemd, geen sprake meer is. Gebleken is toch, dat de niet-afgeschermde m.fr. transformator en sperkring, die wel eens ervan zijn verdacht, direct deze stoorfrequenties op te pikken, hier niet de schuldigen waren. De horizontale stand hunner wikkelingen is voldoende tegen elke directe koppeling. Stoorfrequenties kwamen evenwel van de antenne, capacitef door den generator heen in het middelfrequentgedeelte, aangezien de koppelweerstand in de antenne voor lange golven even sterke koppeling gaf als voor de korte. Dat doet de kortegolf smoorspoel niet; die is voor langere golven een kortsluiting naar aarde. Het succes van deze verbetering is ons bij de beproeving van het nieuwe toestel volmaakt gebleken.

Ten slotte is ook nog gezorgd, dat men middenfrequenttransformator en superkring volkomen gelijk kan maken door een kleine bijregeling, die intusschen niet zóó ver gaat, dat men een algeheele ontregeling kan veroorzaken.

Ieder, die met dit toestel kennis maakt, staat aanvankelijk verstomd over de zekerheid, de snelheid en het gemak, waarmee men de zenders tot op de kortste golven met één handbeweging, zonder eenige bijregeling instelt. De geluidsterkte die altijd al zeer groot was, lijkt ons ook nog vooruitgegaan te zijn.

De zeer practische afstemknop, die aflezing toelaat in 1000 deelstrepen en toch heelemaal geen peuterig-nauwkeurige hanteering vereischt, is onveranderd behouden.

Er is nog altijd geen andere kortegolf-ontvanger, die zulk een zekerheid geeft om een station dat men wil hooren, ook oogenblikkelijk te ontvangen als het hoorbaar is.

Dralowid-potentiator. — De Nederlandsche Dralowid-vertegenwoordiging, de fa. *Ramie-Union* te Enschede, zond ons ter beoordeeling een nieuw Dralowid-product, dat onder den naam Potentiator in 6 verschillende typen in den handel is gebracht. Dit zijn potentiometers in grootten van 5.000, 10.000, 50.000, 100.000, 500.000 en 1.000.000 Ohm, alle belastbaar met 3 Watt, hetgeen neerkomt op stroombelastingen van ongeveer 25, 17, 75, 5, 2,5 en 1,7 mA of maximaal op den geheelen weerstand 125, 170, 375, 500, 750 en 1100 Volt.

Deze hoge belastbaarheid brengt mede, dat men de potentiators ook kan gebruiken als regelweerstand in aftakkingen op plaatstroomapparaten.

Als potentiometer geschakeld, kan men ze voor alle soorten sterkteregeling gebruiken, hetzij parallel aan pickup of transformator, dan wel als regelbare anodeweerstand.

Met het oog op de toepassing voor sterkteregeling zijn de potentiators van 10.000, 50.000 en 1.000.000 zoodanig uitgevoerd, dat zij een z.g. „physiologische” weerstandskromme hebben. Dat wil zeggen, dat de weerstand niet eenvoudig voor elk gelijk aantal graden evenwel toeneemt, maar logaritmisch verandert. Is de weerstand bij stand op $60^\circ = 300$ Ohm, dan is die bij stand op 120° niet 600 Ohm, maar $2 \times 2 \times 300 = 1200$ Ohm, enz. Dit heeft tengevolge, dat men een voor het gehoor meer regelmatige regeling verkrijgt, dus physiologisch juist (psychophysische wet van Weber-Fechner). De potentiators van 5.000, 100.000 en 500.000 Ohm hebben gewone lineair toenemende regeling.

Bij de beproeving hebben wij bevestigd gevonden, dat deze weerstanden in hooge mate constant en kraak- en ruischvrij zijn.

De weerstand is niet uit draad samengesteld, maar uit een continu verlopende strook weerstandmateriaal, zoodat men niet in trappen regelt, maar alle tusschenwaarden kan instellen en de weerstand inductievrij is.

De fa. A. A. Posthumus te Baarn zond ons den catalogus F (Juni 1930) van General Radio betreffende instrumenten voor elektrische metingen bij frequenties, waarop radioverkeer plaats heeft.

Men vindt in dezen catalogus hoofdzakelijk laboratorium-instrumenten, condensatoren, spoelen, golfmeters, oscillatoren, versterkers, ijkweerstand, enz. alsmede onderdeelen van hooge, nauwkeurig omschreven kwaliteit; verder o.a. ook kunstkabels, kwartskristallen, meters, waaronder lampvoltmeters, snaargalvanometers, stemvorkgeneratoren, magnetostrictie-oscillatoren, capaciteitsbruggen, decade-weerstanden.

Het is een fraai geïllustreerd boek van ongeveer 120 bladzijden, dat behalve omschrijvingen en prijzen ook velerlei gegevens bevat over metingen van allerlei aard.

The Brown Budget (vert. firma F. B. Hooghoudt, Amsterdam) bevat in het Augustusnummer fraai geïllustreerde artikelen over versterkers en synchronisatie-apparaten van Brown voor sprekende film, verder over toespraaksystemen voor verschillende doeleinden en van verschillende vermogens. Een aardig nieuwtje is een toevoegsel bij sprekende-film-installaties, om eenigszins doove bezoekers met behulp eener telefoon toch het geluidsgedeelte ook te laten genieten.

SPRINGLAK.

Naar aanleiding van het antwoord op een vraag van J. W. S. te Nijmegen in R.-E. No. 34 1930, breng ik het volgende onder de aandacht. Onder den naam springlak komen twee soorten voor:

- die welke bijv. Philips gebruikt voor de huls der l.f. transformator en
- die welke bijv. Stokvis bezigt voor zijn afgeschermd spoeleenheid.

De lak bedoeld onder a. wordt onder den naam ijsbloemvernis, kristallak, kristalliseerende ijsbloemvernis, mozaïklak en springlak in verschillende kleuren blauw, zwart, bruin en andere in den handel gebracht. Kristalvorming heeft

echter bij geen enkele dezer lakken plaats; dat is gezichtsbedrog; bij nadere beschouwing blijken de „kristallen” uiterst fijne rimpeltjes te zijn.

De gebruiksaanwijzing is de volgende. De te lakken voorwerpen worden goed gereinigd en vetvrij gemaakt. De lak, welke vrij dik is, wordt met een kwast op de voorwerpen aangebracht en flink uitgestreken, zoodat de ondergrond niet meer zichtbaar is. Vervolgens moet men de voorwerpen plaatsen of hangen in een gesloten moffeloven waarin zich een z.g. open vlam bevindt (petroleumlamp, spirituslichtje of gasvlam). De ventilatie in den oven moet zeer gering zijn en wel zoodanig, dat de lamp, het lichtje of gasvlam juist kan branden en een temperatuur in den oven kan ontwikkelen van 30 à 40° C. Juist de zuurstofarme lucht is oorzaak, dat zich bij genoemde temperatuur de „kristallen” vormen. Dit duurt ongeveer een uur; hierna brengt men, om het hard worden der lak te bespoedigen, de temperatuur gedurende 1½ à 2 uur op 80 tot 100 C°. Flinke ventilatie is bij deze temperatuur noodzakelijk.

In plaats van een moffeloven kan natuurlijk (met in achtneming van de noodige voorzichtigheid) ook een droge pakkist of dergelijke gebruikt worden. De afmetingen hiervan zijn afhankelijk van die der te lakken voorwerpen. Men zorge er echter steeds voor, dat de vlam der te gebruikte warmtebron de voorwerpen en de kist niet kan bereiken. Ook trachte men de lak zoo gelijk mogelijk op de voorwerpen aan te brengen, aangezien anders „kristallen” van ongelijke afmetingen ontstaan. Mislukking kan met in achtneming van bovenstaande wenken niet voorkomen. Mocht dit onverhoopt toch voorkomen dan kan men de hard geworden lak met aether van de voorwerpen verwijderen.

De onder b. genoemde lak heb ik nog niet gebruikt; ik vermoed echter dat de gebruiksaanwijzing dezelfde is.

Hopende hiermede de lezers van R.-E. van dienst te zijn.

W. G. VAN DEN HOEK,
Wageningen. Lid N. V. V. R.

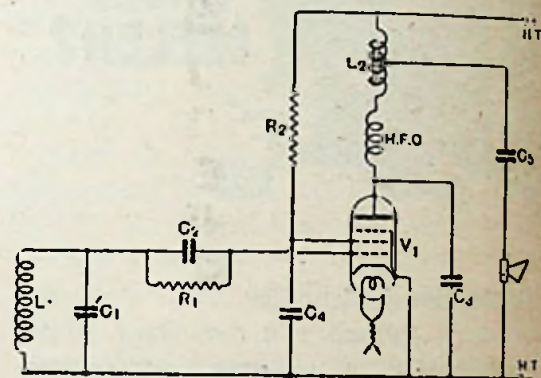
EEN EENLAMPSTOESTEL MET LUIDSPREKERSTERKTE.

Er is in den laatsten tijd in den geheelen toestellenbouw een streven merkbaar om aan de detectorlamp zoo krachtige hoogfrequente signalen toe te voeren, dat men direct achter den detector een groote eindlamp al ten volle benut. Over de voorwaarden voor vervormingsvrijheid bij detectie, speciaal wanneer men z.g. krachtdetectie toepast, vindt men in R.-E. nos. 22 en 24 (vooral het

laatste) de noodige aanwijzingen.

Nu hebben wij indertijd al zeer kort na de verschijning der pentode-lampen gewezen op de goede detectie, welke men daarmee verkrijgen kan, in het bijzonder roosterdetectie en op de buitengewoon krachtige signalen, welke een pentode als detector kan produceeren.

Het verbaast ons dan ook niet, dat wij nu in de „Wireless World”, ten vervolge op de beschouwingen over krachtdetectie, een idee vinden uitgewerkt om een pentode voor sterke signalen, dus dicht bij een zender, als detector-eindlamp te gebruiken, dus er een één lampstoestel mee te maken, dat luidsprekersterkte geeft. Gebruikt werd daarvoor een Mazda Ac/Pen, een lamp, die gewoon als eindlamp gebruikt, met 10 Volt neg. rooster spanning een energie van 1.4 Watt kan afgeven.

In een kring van ongeveer 50 km rondom de nieuwe Londensche zenders is het mogelijk, met behoorlijke antenne en afstemmiddelen, een signaalspanning van 5 Volt aan het rooster der detectorlamp toe te voeren. Waar dit de helft is van de spanning, die de lamp als versterker kan verwerken, stelt de schrijver in de „W. W.” de mogelijkheid, dat de lamp als detector inderdaad ongeveer 1/4 der energie als eindenergie aan een luidspreker zou kunnen geven. Dat is nu zeker wel wat optimistisch, maar de proef heeft getoond, dat heel behoorlijk resultaat te verkrijgen was.

Het gebezigde schema, ontdaan van de bijzonderheden der antenne-koppeling en voeding, is te zien uit de figuur. Toegepast werd een roostercond. van 100 $\mu\mu$ F. In plaats van de anders voor hoogste vervormingsvrijheid gewenschte lekweerstand van ong. 200.000 Ohm bleek hier zelfs tot 1 megOhm gegaan te kunnen worden, hetgeen minder demping brengt in den kring. Het hulprooster wordt gevoed over een weerstand R_2 met ontkoppelingscondensator C_4 . Voor de afleiding der hfr. trillingen uit den plaatkring werd, in samenwerking met een hfr. smoorspoel, de condensator C_3 van 1000 $\mu\mu$ F. aangebracht. L_2 is een in het midden afgetakte smoorspoel, zooals men gewoonlijk voor luidsprekerbeveiliging toepast. De middenaftakking wordt gebruikt om in verhouding 2 : 1 naar beneden te transformeeren naar den via C_1

(minstens 2 μ F.) aangesloten luidspreker.

Bij de proef was de plaatsspanning 200 Volt en de plaatstroom 45 mA (zeer hoog, omdat de lamp geen neg. r.sp. heeft).

Er is natuurlijk slechts een klein deel van ons land vlak rondom Hilversum, waar proeven van dezen aard reden van bestaan hebben. Toch meenden we op deze experimenten met een éénlamper te moeten wijzen.

Om van plaatsing verzekerd te zijn, zorg men, dat Vereenigingsberichten uiterlijk Dinsdagsmiddags in het bezit der Redactie zijn.

De jaarlijksche contributie voor de N. V. V. R. bedraagt f 8.—.

De leden ontvangen de organen Radio-Nieuws (maandblad) en Radio-Expres (weekblad) gratis.

Aanmelding bij den Secretaris-penningmeester, den heer B. Slikkerveer, Obrechtstraat 104, Den Haag. Gironummer 80856.

Lijst der Afdeulings-Secretariaten.

Amsterdam: W. F. Jacot, Euterpestraat 73.

Amersfoort: J. Appel, Heiligenbergweg 7.

Delft: P. A. v. Vierssen, Lipkenstraat 6.

Dordrecht: H. v. d. Kamp, Groenmarkt 8.

Deventer: F. A. Nijhof, Zutphenscheaan 1.

Groningen: H. Keuning, Brinklaan 9.

's-Gravenhage: D. Wolbers, Mauvestraat 57.

Gouda: J. Thybout, Coornhertstr. 21.
Haarlem: J. W. Fioole, Leidscheplein 20.

Heerlen: J. M. v. d. Ploeg, Dr. Jaegerstraat 13.

Hilversum: D. F. Boerma, Floris Vosstraat 16.

Leiden: J. B. Havers, Rijnsburgerweg 69.

Nijmegen: H. Peters, Mr. Franckenstraat 6.

Nunspeet en Omstreken: P. M. C. Welters, Eibertjespad LB 14.

Rotterdam: A. de Jong, Havenstr. 113a.

Tiel: J. F. A. de Krijger, „Hoeckenburg”, Konijnenwal J3.

Utrecht: C. van den Wijngaard, Poortstraat 9.

Veendam: W. van Linge, Beneden Oosterdiep 9.

Wormerveer: J. P. Heilig, Stationstraat 9, Krommenie.

Afdeeling Rotterdam.

Vrijdag 19 Sept.

De eerste kamer van de Radio staten houdt zitting. De opkomst der raadsleden is verbazend groot. De zaal wordt te klein. Reeds moest van alles tot zitplaats gepromoveerd worden, stoelen te weinig. Een gezellig geroezemoes klinkt door de zaal. Er is iets op komst, men voelt het. Dan na „de thee”, klinkt het voorzitters gehamerte. De zitting is geopend.

Rondom de groene tafel zitten de verschillende ministers en verder zoo ver men kijken kan de raadsleden, zwijgend rookwolken uitblazend om achter dit rookgordijn hun gedachte tot het uiterste te spannen, om vooral niets te missen. Muisstil is het, van buiten klinkt de stem van een operaam zanger.... „..... Rioooooori.... taaaa.” hetwelk een fel contrast vormt met de mannen binnen, die zich inspannen voor het heil van Radiostaat.

De zitting van vorige week wordt voortgezet, de zelfde spreker geeft zijn

verdere toelichting over de wetten van het gepolariseerd licht. Duidelijk en rustig spreekt hij door, zich beijverend het de vergadering zoo duidelijk mogelijk te maken. Dit lukt hem volkomen, getuigen den ernst op de gezichten van de ingespannen luisterende en rookverwekkende heeren. Spreker haalt aan, praktische toepassingen van gepol. licht, o.a. hoe door middel hiervan de kwaliteit van suiker getest wordt, vandaar termen als „suiker draai links”. Hij onderschept de vrees voor draaijerige suiker door: van suiker wordt men niet draaijerig, daar heeft men andere stoffen voor nodig. (Meer mag ik als reporter niet meedeelen daar het hier een geheime zitting betrof. Als u als lid toetreedt — en wie wil dit niet — hebt u toegang tot het allerhoogste van Radiostaat.)

Spreker eindigt en kondigt aan, dat volgende week Vrijdag eigenlijk het ware pas komt (gepol. licht in verband met televisie). Dus alle heeren weer present! Een warm applaus dankt spreker; van debat word geen gebruik gemaakt, hetgeen ook overbodig was na deze duidelijke uiteenzetting. De voorzitter herneemt het woord en hij spreekt namens allen als hij den heer van Son (den concierge) gelukwenscht met zijn geboortedag. Een couvert met inhoud wordt aan dezen vriendelijken ouden heer, die altijd voor iedereen klaar staat, overhandigd. De zitting wordt gesloten. Men verdringt zich nog even voor de demonstratie van den spreker van deze avond in het laboratorium en dan ontplooit zich de vergadering in een gezellige Radio societeit.... Laat, heel laat sluit de portier de zware deuren van het kamergebouw....

P. P. J. HUYBERS Cz.

PAORT Afd. zender werkt Dinsdags om 9—11 's avonds en Zaterdags van 9—12 's avonds. Verzoeken rapporten.

KORTEGOLF-EXPRES

VAN DEN AMATEUR EN
WAARIN OPGENOMEN
NEDERLANDSCHE
VOOR INTERNATIONAAL
EN I. A. R. U.

VOOR DEN AMATEUR
MEDEDELINGEN DER
VEREENIGING
RADIO-AMATEURISME
NIEUWS

NAUWKEURIGE FREQUENTIE-METING.

Door PAOZK.

Toen in 1928 door de schitterende artikelsenserie van Ross A. Hull in QST dui-

delijk begon te worden dat de bepalingen van de conventie van Washington een totalen ombouw van de meeste aanwezige apparaten noodzakelijk zouden maken, werd ook door ondergeteekende de behoefte gevoeld aan een nauwkeuriger frequentiemeter, dan tot dusver gebruikt werd. De randen van de nieuwe

7 MHz en 14 MHz banden toch, lagen zóó dicht opeen, terwijl de nauwkeurigheid ook uit anderen hoofde zóó klein was, dat ternauwernood kon worden afgelezen of de zender onder dan wel boven in den band werkte. De simpele kring met zaklantaarnlampje had afgedaan. Doch waar men eenmaal vastgeroest

was in het gebruik van dit conventionele metertype, is het niet te verwonderen, dat aanvankelijk door verbetering van dien eenvoudigen grondvorm het gestelde doel, n.l. groter nauwkeurigheid, getracht werd te bereiken. Zoo ontstond een apparaat, dat veel overeenkomst toonde met de later door den Heer Jobse van het N.V.I.R.-ijkbureau beschreven meters, welke hierbij nogmaals als fig. 1 zijn afgebeeld. (Zie ook R.-E. No.s 26 en 28, jrg. 1929). Men kan gerust zeggen dat met dit type meters een eindpaal bereikt is in de ontwikkeling van den ouden klikgolfmeter.

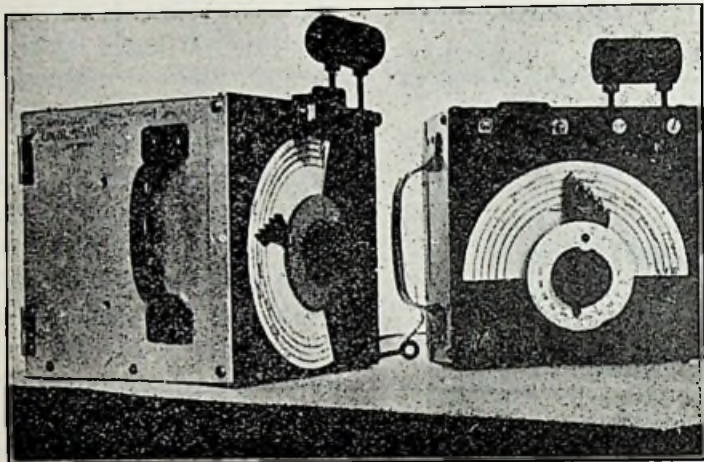

Fig. 1

Echter bleek alras, dat ook hiermede het ideaal nog lang niet bereikt was. Het meten van een ontvangen signaal met zulk een meter geeft gelegenheid te over tot het maken van grove fouten; meting van de frequentie van den eigen zender, waarbij een gloei- of neonlampje als indicator dienst doet, geeft aanleiding tot nog ernstiger fouten. Vooral in handen van minder geroutineerde amateurs acht schrijver dezes dergelijke meters daarom alles behalve ideaal.

Zowel in QST als in het kort daarna uitgekomen nieuwe Handbook werd evenwel aanbevolen een z.g. monitor te bouwen voor contrôle van het eigen signaal en werd erop gewezen, dat het zeer wel mogelijk was dezen monitor te ijken en tevens als frequentiemeter te gebruiken. Eenigen tijd hierna volgde daarop mijn publicatie in R.-E. no. 46 jrg. 1928 e.v., waarin een korte beschrijving van zulk een apparaat volgde. In fig. 2 is het hier oorspronkelijk gebruikte instrument tezamen met den toentertijd gebruikten frequentiemeter afgebeeld.

Het gebruik van dien monitor als frequentiemeter leverde evenwel op den duur teleurstelling op. De gloeidraadvoeding, bestaande uit een groote droge batterij van $1\frac{1}{2}$ V., bleek nimmer constant te zijn, hetgeen behalve tot „kruipen”, aanleiding gaf tot onjuiste metingen. Alras werd geconstateerd, dat, terwijl zulk een monitor voor signaalcontrôle ten volle bevredigde, hij als frequentiemeter onbruikbaar was.

Met andere woorden: bij een interferentie-frequentiemeter dient men, wil men een redelijke nauwkeurigheid verwachten, nauwlettend zorg te dragen voor het constant houden der verschillende spanningen. Behalve dat moet als groot bezwaar genoemd worden, dat bij vervanging der lamp de ijking totaal waardeloos wordt. Terloops werd evenwel in bovengenoemde Amerikaansche publicaties ook de mogelijkheid genoemd, een afzonderlijken meetkring te koppelen met den plaatkring van den monitor. Zonder veel vertrouwen werd dit ten einde raad geprobeerd en gelukkig ble-

ken daarmede vrijwel alle moeilijkheden te zijn opgelost.

Bedoeling van dit artikel is dan ook de constructie van, en het werken met zulk een monitor-frequentiemeter nader uiteen te zetten. Het schema van den frequentiemeter vindt men in fig. 3. Van den eigenlijken monitor is geen schema gegeven, aangezien dit onbelangrijk is: elke

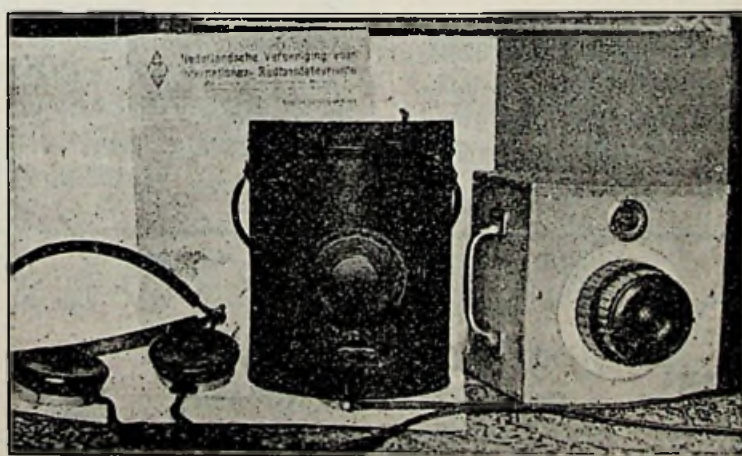

Fig. 2

willekeurige generator kan hiervoor gebruikt worden. Alleen de koppeling tusschen den meter en de plaat van den generator door middel van het zeer kleine koppelcondensatortje C_k is aangegeven.

Bij het bouwen van den nieuwen monitor werd uit den aard der zaak rekening gehouden met ervaringen, opgedaan met het vorige apparaat. Behalve de onwen-

schelijkheid van het gebruik van droge batterijen voor gloeidraadvoeding was n.l. tevens gebleken, dat het gebruik van slechts één lamp een buitengewoon zwak signaal oplevert; zóó zwak, dat vaak geen juist beeld van het karakter van het

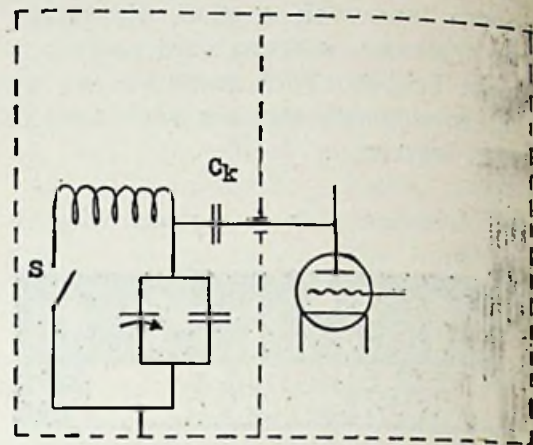

Fig. 3

signaal kan worden verkregen. Daarenboven is het lastig voor contrôle de telefoons te moeten overschakelen van ontvanger op monitor. Vandaar dat deze nieuwe monitor een normale 3 lamps Pomesontvanger (R.-E. no's 15 en 16, jrg. 1929) bevat, welke tevens als reserve-ontvanger dienst kan doen.

De bedenking kan hier natuurlijk geopperd worden, of in het aanbrengen van een variabele terugkoppeling regeling geen bron van fouten kan schuilen. Gelukkig bleek dit niet het geval te zijn, mits men de terugkoppeling tijdens een meting constant liet. Het verdient echter aanbeveling een terugkoppeling regeling te bezigen, welke geen verstemmings-effect geeft, aan welke voorwaarde de Pomesontvanger nagenoeg voldoet, wat m.i. een van de groote verdiensten van

dit ontvangertype uitmaakt. Behalve het zoo juist genoemde voordeel, dat de ontvanger tevens als reserve-ontvanger is te gebruiken, welke kan invallen, wanneer de gewone ontvanger uitvalt, (bijv. door een leeglopende accu) levert het gebruik van dezen drielamper nog het gemak op, dat nu een luidspreker voor contrôle kan worden gebruikt. Zoo werd

PROGRAMMA-BIJBLAD

WEEK VAN 28 SEPTEMBER—4 OCTOBER 1930.

De stations beneden 600 meter golflengte zijn niet geregeld in ons geheele land goed hoorbaar. Bovendien lijden zij vaak aan onderlinge storing en aan sluiereffect.

HUIZEN, 1875 M. (160 k. P.)

Zondag 28 September.

9.00 V.A.R.A. Postduivenberichten.
 9.05 V.A.R.A. Gramofoonmuziek.
 9.15 V.A.R.A. Esperanto.
 9.30 V.A.R.A. Tuinbouwhalfuurtje.
 10.00 V.A.R.A. Concert. V.A.R.A.-orkest o.l.v. Hugo de Groot. J. Mosman, voordracht. G. J. Zwertbroek, toespraak.
 12.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.
 12.01—12.30 Radio-Volks-Universiteit. Dr. K. F. Proost spreekt over „De volksoontwikkeling, wat zij beoogt”.
 12.30—2.00 Middag-Concert d. h. A.V.R.O.-Orkest o. l. v. Louis Schmidt. Programma: 1. Overture Haydée, D. F. E. Auber. 2. Miniature, Suite, Eric Coates. a. Children's Dance. b. Intermezzo. c. In the ball room. 3. Amerikaansche Volksliederen, bewerkt voor Strijkorkest door C. Busch. a. Old Folks at home. b. My old Kentucky home. 4. Magyar Dalok, Czardas. 5. Cello-soli door Max Rodriguez. Aan den vleugel: Egb. Veen. 6. Fragmenten uit de opera: „La Wally”, A. Catalani. 7. Aquarellen, wals, Jos. Strauss. 8. Potpourri uit de operette „Das Süsser Mädel”, H. Reinhardt. 9. La Argentina, Jan Nield. 10. The Juggler, marsch, G. Rosey.
 2.00—2.30 A.V.R.O. Boekenhalfuur. Jan Engelman spreekt over Letterkundige Tentoonstellingen.
 2.30—3.15 Middagmuziek te geven door het A.V.R.O.-Kwintet o. l. v. François Luppens. Programma: 1. Cadetten Marsch, J. Ph. Sousa. 2. Estrella, Spaansche Wals, E. Ohlsen. 3. Suite de Danse, E. Zimbalist. a. Danse polonaise. b. Danse russe. c. Danse Napolitaine. 4. Gavotte, Michailow. 5. Rusticarella, serenade, D. Cortopassi. 6. Fragmenten uit de operette „Leichte Cavallerie”, Fr. v. Suppé. 7. Immer lustig, marsch, Tel Albini.
 3.15—4.30 Vocaal en Instrumentaal Concert met medewerking van Het Nijmeegsch Vrijwilligers Korps. Dir. H. v. d. Berg en van de Kon. Zang Vereeniging „Nijmeegsch Mannenkoor”. Dir.: Theo Wanders en J. van Duuren, bariton. Programma: 1. Nijmeegsch Vrijw. Korps, Marsch, H. v. d. Berg. 2. Lotosblumen, wals, E. Ohlsen. Orkest. 3. a. Die Allmacht, Vinc. Lachner. b. Die Nacht, Fr. Schubert. Koor. 4. National Emblem, Marsch, Viot. Orkest. 5. Jan van Duuren. 6. Münchner Kindl, Wals, E. Komzak. Orkest. 7. a. Stille, A. Müller. b. Naar het Woud, Schellekens. Koor. Tenorsolo: Rich. Jansen. 8. A Musical Switch, Kenneth-Alford. Orkest.
 4.30—5.00 Gramofoonmuziek. In de rustpoos: Sportberichten van Vaz Dias.
 5.00 V.A.R.A. Voordracht door W. v. Cappellen en gramofoonmuziek.
 6.00 V.A.R.A. Halfuur voor de rijpere jeugd. A. Koole, piano. Mej. Dr. C. M. Burger, lezing.
 7.00 V.P.R.O. Uitzending uit het Gebouw van de Ned. Protest. bond in Heemstede.

8.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok. Persberichten van Vaz Dias.

8.10 Aansluiting van het Concertgebouw te Amsterdam. Concert te geven door het Concertgebouw-Orkest o. l. v. Corn. Dopfer. Solist: Louis Zimmermann, viool. Programma: 1. Overture De getemde Feeke, Dr. Joh. Wagenaar. 2. Vioolconcert, Max Bruch. Louis Zimmermann.

9.10—9.30 Voordracht door Gerard Pilger.

9.30—11.00 Concert door het A.V.R.O.-Orkest o. l. v. Nico Treep met medewerking van Th. Canivez, cello. Programma: 1. Overture Hans Heiling, H. Marschner. 2. Twee Noorsche Dansen, Edv. Grieg. 3. Sonate G. gr. t., J. B. Breval. Allegro. Adagio. Rondo. Cello-solo door Th. Canivez. Aan den vleugel: Egb. Veen. 4. Wals uit de Opera „Der Rosenkavalier”, Rich. Strauss. 5. a. Fantasie Stücke No. 1, Schumann. b. Serenade, A. Rimsky-Korsakow. c. Abendlied, Schumann. d. Papillon, D. Popper. Cello-soli door Th. Canivez. Aan den vleugel: Egb. Veen. 6. Overture: Prinz Methusalem, Joh. Strauss. 7. Potpourri uit het zangspel „Friederike”, Fr. Lehar. 8. Valse Septembre, F. Godin. 9. Husaren-Marsch, uit: „Ein Herbstmannöver”, E. Kalman.

11.00 Gramofoonmuziek.

12.00 Sluiting.

Maandag 29 September.

8.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.
 8.01—9.55 Gramofoonmuziek.
 10.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.
 10.01—10.15 Morgenwijding.
 10.20—12.00 Ochtend-Concert door de Haarl. Orkest Ver. o. l. v. Ed. van Beinum. Programma: 1. Overture Iphigenie in Aulis, C. von Gluck. 2. Symphonie No. II d. gr. t., L. van Beethoven. a. Adagio mollo, Allegro con brio. b. Larghetto. c. Scherzo. d. Allegro molto. 3. Overture „Die Fingals-Höhle”, F. Mendelssohn. 4. Valse triste, J. Sibelius. 5. Zorahayda (legende), J. Svendsen. 6. Overture Wilhelm Tell, G. Rossini.

12.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.

12.15—2.00 Middagmuziek d. h. A.V.R.O.-Kwintet o. l. v. François Luppens. Programma: 1. The Bells of Chicago, Marsch, J. Ph. Sousa. 2. Wiener Blut, wals, Joh. Strauss. 3. Menuet, J. Paderewski. 4. In a' loves garden, suite, Ketelbey. Zangvoordracht door Nita van Os-Pool. Aan den vleugel: Félix de Nobel. a. Aria, G. B. Fasolo. b. Aria uit Stabat Mater, Pergolèse. c. Quella fiamma che m'accende, Ben Marcelllo. Voortzetting Middagmuziek. 5. Fragmenten uit de opera: „Lucia di Lammermoor”, G. Donizetti. 6. Parade van de tinnen soldaatjes, L. Jessel. 7. Aus der Woche, potpourri, R. Thiele. Wederoptreden van Nita van Os-Pool. Aan den vleugel: Felix de Nobel. a. Aria uit „Samson et Dalila”, C. Saint-Saëns. b. Waarheen, G. Mann. Voortzetting Middagmuziek. 8. Serenatella Spagnola, Margutti. 9. Incanto, wals, Rousseau. 10. Unter der Friedenssonne, marsch, Fr. v. Blon.

2.00—2.30 Rustpoos voor de N. S. F. voor het verzorgen van den zender.

2.30—3.30 Gramofoonmuziek.

3.30—4.30 Orgel-Concert door A. v. d. Horst, met medewerking van Louise Wijngaarden, viool. Programma: 1. Fantasie en fuga in g kl. t., J. S. Bach. Orgel. 2. Sonate G kl. t., J. S. Bach. Adagio, Vivace, Largo, Preso. Viool en orgel. 3. a. Benedictus, Elévation, Fr. Couperin. b. Duo. c. Flûtes. d. Récit de Hazard. Orgel. 4. a.

Larghetto, P. Nardini. b. Praeludium, Max Reger. Viool en orgel. 5. Final, Cés. Franck. Orgel.

4.30—5.30 Kinderuurtje door Ant. van Dijk, met medewerking van Hans Schouwman, pianist. Programma: Hedendaagsche Muziek van Nederlandsche componisten voor kinderen, voorafgegaan door een korte inleiding door Ant. van Dijk. 1. Uit het Kinderboek Ie en IIe deel, A. Voormolen. a. Ooievaars-marsch. b. De slak en de regen. c. Reintje de Vos. d. Muizen-Mazurka. e. De gelaarsde Kat. f. Asschepeesters bal. Te spelen door Hans Schouwman. 2. Drie minuten stilte. 3. Uit de sprookjeswereld, Sigtenhorst Meyer. a. Elfjes. b. De Heks. c. De Meermin. Te spelen door Hans Schouwman. 4. Hans, de schrandere Raaf, verhaal, T. Hellinga—Zwart. 5. Liedjes, te zingen door Ant. van Dijk. a. Kiekeboe, Muziek: Adr. v. Tetterode; Tekst: O. S. v. d. Veen. b. Aan 't beekje. Muziek: Ant. van Dijk; Tekst: Margot Vos. c. Vlaggelied, Muziek: W. Smits. 4. Luisterproef, (toelichting vooraf), a. In de huiskamer. b. Op School. (Wedstrijd; potlood en papier gereed houden).

5.30—6.45 Concert door de Huiskapel van het Theater Tuschinski, te Amsterdam, o. l. v. Max Tak. Programma: 1. Overture: Le nouveau Seigneur de village, A. Boieldieu. 2. a. Schöner Rosmarin, F. Kreisler. b. Rondino-Beethoven, F. Kreisler. c. Liebesfreud, F. Kreisler. d. Liebesleid, F. Kreisler. e. Alt Wiener Marschlied, F. Kreisler. f. Syncopation, F. Kreisler. 3. Du und Du, wals, Joh. Strauss. 4. Vier Hongaarsche Dansen, J. Brahms. 5. Berceuse hongroise, Max Tak. Viool-solo door Max Groen. 6. Russische Skizzen, O. Fétras. 7. The wedding of the painted Doll, Brown. Xylofoon-solo door Alfred Burkhardt. 8. Le Marche de la Sambre et Meuse, Turlett.

6.45—7.15 A.V.R.O. Boekenhalfuurtje. Dr. P. H. Ritter Jr.

7.15—7.45 Gramofoonmuziek.

8.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.

8.01—9.15 Vocaal- en Instrumentaal Concert met medewerking van het Concertgebouw-Trio bestaande uit: Louis Zimmermann, viool. Marex Loevenssohn, cello. Jaap Spaanderman, piano en het Lieder- en Oratorium-Kwartet bestaande uit: To v. d. Sluys, sopraan. Annie Woud, alt. Marcus Plooyer, tenor. Hendrik Koning, bas. Programma: 1. Trio, J. Ph. Rameau. a. la Forqueray. b. La Cupis. c. La Marais. d. Tambourin en Rondeau. Concertgebouw-Trio. 2. a. Incipit lamentatio, Gr. Allegri. b. Tenebrae Factae Sunt-Mich, Jos. Haydn. c. Onze Vader, Prätorius. d. Lof zij den Heer, Melodie uit 1665. Lieder- en Oratorium-Kwartet. 3. Trio in C gr. t., M. A. Mozart. Allegro. Andante Cantabile. Allegro. Concertgebouw-Trio. 4. a. Der englische Gruss, Brahms. b. Maria's Wallfahrt, Brahms. c. Der Jäger, Brahms. d. Ruf zur Maria, Brahms. Lieder- en Oratorium-Kwartet.

9.15—9.45 Concert door het A.V.R.O.-Orkest o. l. v. Nico Treep. Programma: 1. Overture: La princesse jaune, C. Saint-Saëns. 2. Twee melodieën voor strijkorkest, op. 53, Edv. Grieg. a. Norwegisch. b. Erstes Begegnen. 3. „Piqué-Dame”, Suite, P. Tschaikowsky. a. Chor der Schäfer und Schäferinnen. b. Sarabande. c. Duet: Chloe en Daphnis. d. Finale.

9.45—10.00 Piano-Duetten door Else Nolthenius en A. v. d. Rosière. 1. Sonate in D. gr. t., W. A. Mozart. a. Allegro con spirito. b. Andante. c. Allegro Molto.

10.00 Persberichten van Vaz Dias.

10.10—10.30 Voortzetting concert omroep-

orkest. 4. Neu Wien, Wals, Joh. Strauss. 5. Fragmenten uit de operette „Die Fledermaus”, Joh. Strauss.

10.30—10.45 Voortzetting piano-duetten. 2. Scherzo, G. Saint-Saëns.

10.45—11.00 Voortzetting concert omroep-orkest. 6. Deutsche Marschperlen, Marschpotpourri, H. L. Blankenburg.

11.00 Gramfoonmuziek.

12.00 Sluiting.

Dinsdag 30 September.

8.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.

8.01—9.45 Gramfoonmuziek.

10.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.

10.01—10.15 Morgenwijding.

10.30—12.00 Ochtend-Concert door het A.V.R.O.-Kwintet o.l.v. François Luggens. Programma: 1. Regimentskinder, Marsch, J. Fucik. 2. Spaansche Wals uit de Opera: „Der schwarze Domino”, Ohlsen-Fétras. 3. In einer Pagode, J. W. Bratton. 4. Valse Berceuse, G. de Micheli. 5. Fragmenten uit de opera „Rigoletto”, G. Verdi. 6. Ninetta, wals uit de operette „Berliner Luft”, P. Lincke. 7. Marionettes dansantes, Intermezzo, Osc. Fétras. 8. Potpourri uit de operette „Das Land des Lächelns”, Fr. Léhár. 9. Coquetterie, A. Czibulka. 10. Good bye, Amsterdam, wals Boston, Jac. Grit. 11. Japansch Poppenspel, Intermezzo, Yoshitimo. 12. Marche espagnole, H. T. Dreyer.

12.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.

12.15—2.00 Concert door het Orkest van het Asta-Theater, o.l.v. Jos. Silbermann. Programma: 1. Balletmuziek uit Les petits riens, W. A. Mozart. a. Ouverture. b. La Poursuite. c. Cache - Cache et Surprise. d. Gavotte Gracieuse. e. Pantomime. f. Gavotte sentimentale. g. Courante. h. Entrée de Cupidon. i. Gavotte joyeuse. 2. a. Hochzeitstag auf Troldhaugen, Edv. Grieg. b. Noorsche dans, Op. 35, No. 2, Edv. Grieg. Piano-solo: Theo Koning. Zang-voordracht door Sophie Both-Haas. Aan den vleugel: Egbert Veen. 1. a. Lenz, Eug. Hildach. b. Still wie die Nacht, Carl Bahm. c. Erwartung, Arnold Spoel. Voortzetting Middag-Concert. 3. Kroll's Ballklänge, Wals, Lumbye. 4. Gounodiana, Fantasie, M. Rhode. Wederoptreden van Sophie Both-Haas. Aan den vleugel: Egbert Veen. 2. a. Chanson de l'Adieu, P. Tosti. b. Ici-bas, P. Tosti. c. Cavatine de Leïha uit: „Les Pecheurs de Perles”, G. Bizet. Voortzetting Middag-Concert. 5. a. Tango, Albeniz-Dushkin. b. La Capriccioso, F. Ries. Viool-solo: Kap. Jos. Silbermann. 6. Twee Slavische dansen No. 1 en 8, A. Dvorak. 7. Silver Cream, Rillinsin-Koning. Piston-solo: Theo Laanen. 8. Ouverture: Ruslan en Ludmilla, Glinka.

2.00—2.30 Halfuurtje voor de vrouw. 1. Meisjes op kamers. 2. De inrichting van de zit-slaapkamers. 3. Hoe kunnen we een shawl gebruiken?

2.30—3.00 Rustpoos voor de N. S. F. voor het verzorgen van den zender.

3.00—3.20 Gramfoonmuziek.

3.20—3.30 Praatje. Praatje door: Mevr. Ida de Leeuw-van Rees.

3.30—4.30 Solisten-Concert met medewerking van Thea Diepenbrock, piano. Willy de Beus-Willemsse, zang. Sal Dwinger, viool. Programma: 1. Impromptu in Bes, Fr. Schubert. Thea Diepenbrock. 2. a. Beim Sonnenuntergang, Edv. Grieg. b. Ave Maria, Luzzi. Willy de Beus-Willemsse. Aan den vleugel: Egbert Veen. 3. a. Improvisation uit Baal Schem, E. Bloch. b. La Romanesca, J. Achron. Sal Dwinger. Aan den vleugel: Egbert Veen. 4. a. Tijnca, D. Milhaud. b. Paysandu, D. Milhaud. c. Seguidillas, P. Albeniz. Thea Diepenbrock. 5. a. Die Nachtigall, A. Alabieff. b. Der rothe Sarafan, Russ. Volkslied. c. Kanzonette, R. Pontani. Willy de Beus-Willemsse. Aan den vleugel: Egbert Veen. 6. a. Elegie, C. Scott. b. Slavische Fantasie, Dvorak-Kreisler. Sal Dwinger. Aan den vleugel: Egbert Veen.

4.30—5.00 Piano Studie-muziek door Egbert Veen en Louis Schmidt.

5.00—5.30 Radio Kinderkoorzang o.l.v. Jacob Hamel. Inleiding: „Drukke Dag”, Nelly v. d.

Linden. Verschillende liedjes die reeds gezongen zijn.

5.30—7.15 Concert door het Haagsche Harmonie Orkest, o.l.v. Henri Zeldenrust.

7.15—7.45 Radio-Volks-Universiteit. Muziek-cursus. Spreker: Willem Andriessen. Onderwerp: Chopin. Aan den vleugel: Willem Andriessen.

8.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.

8.01—8.15 Luchtige Liedjes, Duetten, Samen-zangen. Uit te voeren door Antoinette van Dijk, Dini van Maarle, Paul Collin, Henr. Koekoek. Programma: 1. a. Vacantie lied, samenzang, Tekst G. Betlem Jr. Muziek V. Schotte. b. Rät-sellied (Oud-Duitsch). Duet: Antoinette van Dijk en Paul Collin. 2. De Meizoen, Arnold Spoel, A. v. d. Meij. Dini van Maarle. 3. Jeremiade, Hans Kaufmann, Jan Rot. Paul Collin. 4. a. Op 't concert, Manna de Wijs-Mouton. b. Jong getrouwde Luidjes, E. Poetskoke. Herre de Vos. 5. Zedig avontuur in het Carlton Hotel, Chef van Dijk. Duet: Dini van Maarle en Paul Collin. 6. Ubi bene ibi Patria, Samenzang.

8.45 Optreden van het Concertgebouw-Kwartet. bestaande uit: Louis Zimmermann, viool. J. Herbschleb, viool. Godfr. Devreese, alt. Marix Loevenssohn, cello. Programma: Kwartet, G. E. Ardin. Kwartet Op. 18, No. 4, c kl. t., L. v. Beethoven.

9.30—11.00 A.V.R.O. Opera-Uitzending. Uitvoering van fragmenten uit: Albert Lortzing's Werken, met medewerking van: Hélène Cals, Betty v. d. Bosch-Schmidt, Aart Gremmé, Henk Viskil, Jacq. Ph. Caro, W. Ravelli. Het versterkte Omroep-Orkest. Muzikale leiding: J. J. van Amerom. Algeheele voorbereiding: Chris de Vos. Programma: „De Wilddief”. 1e Bedrijf. Duet: Grietje en Baculus. Betty v. d. Bosch-Schmidt en Jacq. Ph. Caro. Aria Barones. Hélène Cals. 2e Bedrijf. Duet: Barones en Baron. Hélène Cals en Henk Viskil. Aria Baculus. Jacq. Ph. Caro. „Czaar en Timmerman”. Ouverture. 1e Bedrijf. Aria Marie. Betty v. d. Bosch-Schmidt, Duet: Ivanow & van Bett. Henk Viskil en Jacq. Ph. Caro. 3e Bedrijf. Lied Peter W. Ravelli. Duet: Marie & Ivanow. Betty v. d. Bosch-Schmidt en Henk Viskil. „Undine”. 1e Bedrijf. Aria Veit. Aart Gremmé. Duet: Kuhleborn en Veit. W. Ravelli en Aart Gremmé. 2e Bedrijf. Duet: Veit en Hans. Aart Gremmé en Jacq. Ph. Caro. Recit en aria Undine. Hélène Cals. Lied Kuhlborn. W. Ravelli. Persberichten van Vaz Dias.

11.00 Gramfoonmuziek.

12.00 Sluiting.

Woensdag 1 October.

Golfengte heden gewijzigd voor de volgende 3 maanden in 298 M.

8.00 V.A.R.A. Gramfoonmuziek.

10.00 V.P.R.O. Morgenwijding.

10.30 V.A.R.A. Ziekenuurtje. Viool, piano en voordracht.

11.30 Gramfoonmuziek.

12.15 Concert door het V.A.R.A.-septet.

2.45 Voor de vrouw.

3.00 Maak het zelf-cursus.

4.00 Vraaghalftje voor kinderen.

4.30 Kindervertellingen.

5.15 Concert op V.A.R.A.-orgel met muzikale attracties.

7.00 Literair halftje.

8.00 Concert. V.A.R.A.-orkest o.l.v. Hugo de Groot. Groot Volkstoneel voert op „Het huisje aan den overweg”.

10.15 Persberichten.

11.15—12.00 Gramfoonmuziek.

Donderdag 2 October.

8.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.

8.01—9.45 Gramfoonmuziek.

10.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.

10.00—10.15 Morgenwijding.

10.20—12.00 Ochtend-Concert door het A.V.R.O.-Kwintet o.l.v. François Luggens. Programma: 1. Servus Wien, Marsch, E. Eysler. 2. Tortajada, Spaansche Wals, C. Morena. 3. Coeur

de femme, Jos. Strauss. 4. Danse du Fripon, Jul. Schebek. 5. Fragmenten uit de opera „Martha”, Fr. v. Flotow. 6. Serenata Amorosa, Jac. Grit. 7. On with the Show 1930, H. Nicholls. 8. Douce Rencontre, Gavotte, G. Marie. 9. A tes genoux, Gillet. 10. Ja, so ein Mädel, Ugarisches Mädel, uit de operette: „Viktoria und ihr Husar”, P. Abraham. 11. Chant du Paysan, E. Grieg. 12. Die Macht der Musik, Marsch, D. Reed.

12.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.

12.15—2.00 Middag-Concert door het Orkest van het Rembrandt-Theater te Amsterdam, o.l.v. David Hartogs. Programma: 1. Marche Grèque, L. Ganne. 2. a. Chinese wedding dance, H. Lindemann. b. Es flüstert die Liebe, H. Lindemann. 3. Schatz, wals, Joh. Strauss. 4. Ballet-Suite, Ludw. Siede. a. Introductie. b. Wals. c. Schotsch. d. Intermezzo grotesque. Zangvoordracht door Gerard Leenders, Bas. Aan den vleugel: Egbert Veen. a. Aria uit de opera „De Schaking uit het Seralil”, W. A. Mozart. b. Aria uit het Oratorium „De Schipbreuk”, Joh. Wagenaar. 5. Ouverture: „Orpheus in der Unterwelt”, Offenbach-Binder. 6. a. Ich liebe — Du liebst — Er liebt, Hans May. b. Ein Burschenlied aus Heidelberg, Hans May. c. Komm herunter, Rosalinde, Hans May. Uit de klankfilm: Ein Burschenlied aus Heidelberg. 7. Un p'tit rendez-vous, Fox-Trot-Intermezzo, Ted. Snijder. 8. Tempi passati, wals, A. Dreissen. Wederoptreden van Gerard Leenders. a. 's Lands wijs, 's lands eer, E. v. Tusschenbroek. b. Schoon lieveken, waar waardet gij? Mondelinge Overlevering, Brabant. c. Het klooster van Sint Arjaan, Vlaamsch. d. Een trommelaar met roode mond, Fr. Rezlöf. Voortzetting concert. 9. Fragmenten uit de operette „Eine einzige Nacht”, Rob. Stolz. 10. a. Sternennacht, Joh. Percy. Sous le balcon, P. Lacombe. 11. Bei Lied und Wein, potpourri, J. Armadora. 12. Nymphes en Libellules, valse de ballet, M. Frossard. 13. Une fête militaire, marsch, Jac. Grit.

2.00—2.30 Rustpoos voor de N. S. F. voor het verzorgen van den zender.

2.30—3.30 Gramfoonmuziek.

3.30—4.00 Halftje voor de Vrouw. 1. Vrouwen in Indië. 2. Tafeldekken. 3. Bloemen in huis.

4.00—4.30 Ziekenuurtje door Mevr. Ant van Dijk. 1. De opening van de Kamers, Pim Pernel. 2. Oud-Hollandsche Liedjes. a. De Lazerusche belle, J. Röntgen. b. O, Angenietje, J. J. Starter. c. Het Kwezelken, J. Röntgen. 3. Vruchtbaar wel-doen, uit: Levenswijding, Dr. J. A. Beijerman.

4.30—5.00 Gramfoonmuziek. Praatje door Mevr. de Leeuw-van Rees.

5.30—6.45 Concert door het Omroep-Orkest o.l.v. Nico Treep. Programma: 1. Ouverture: Les Mousquetaires au Couvent, L. Varney. c. 2. Ein Abend in St. Petersburg, Suite, E. Meyer-Helmund. a. Mondnacht im Winter. b. Bei der Zigeunerkapelle. c. Treikafahrt. 3. Les clothes du soir, C. Saint-Saëns. Zangvoordracht door Jeanne v. d. Rosière. Aan den vleugel: Egbert Veen. Voortzetting concert door het Omroep-Orkest. 4. Fragmenten uit de opera-comique: „Le postillon de Lonjumeau, A. Adam. 5. Acclamations, wals, E. Waldteufel.

8.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok. Wederoptreden van Jeanne v. d. Rosière. Voortzetting van het concert door het Omroep-Orkest. 6. Czardas No. 1, G. Michiels. 7. Strauss, Millöcker, Suppé, potpourri, C. M. Ziehrer. 8. Morena y Sevillana, Spaansche dans, Ch. Maduro. 9. Hertstein, Marsch, J. Fucik.

6.45—7.15 Sportpraatje door H. Hollander.

7.15—7.45 Radio-Volks-Universiteit. Cursus: „Film en Filmkunst”. Spreker: L. J. Jordaan. Onderwerp: „Van Lantaarnplaat tot Talkie”.

8.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.

8.01—8.15 Gramfoonmuziek.

8.15 Aansluiting van het Concertgebouw te Amsterdam. Abonnements-Concert door het Concertgebouw-Orkest, o. l. v. Pierre Monteux. Solist: Albert Spalding, viool. Programma: 1. Ouverture „Egmont”, L. v. Beethoven. 2. Vioolconcert in D gr. t., W. A. Mozart. Albert Spalding. 3. Slegfried Idyll, Rich. Wagner. Optreden

van de Terek Kozakken. Dir. M. P. Svetlanoff. Programma: 1. Serenade, Meisee. 2. Kobsa, Davidovskii. 3. La Tempête, Pfeil. 4. La Musique, Populair Russisch lied. Bas-solo: M. A. Strigeakoff. Weder-aansluiting met het Concertgebouw te Amsterdam. 4. Ouverture Neues von Tage, P. Hindemith. 5. Petrushka, Ig. Strawinsky.

± 10.15 Persberichten van Vaz Dias.

10.30 Weder-optreden van de Terek Kozakken. 5. Le Scarbé et la Rose, Feit. 6. Kantate, Russisch Volkslied. 7. Twee Russische melodien, A. Schoumoff. 8. La Clochette monotone, Potpourri. Tenor-solo: M. P. Svetlanoff.

12.00 Sluiting.

Vrijdag 3 October.

8.00 V.A.R.A. Gramfoonmuziek.

10.00 V.P.R.O. Morgenwijding.

10.15 V.A.R.A. Voordracht.

10.30 Ziekenuurtje, zang, piano, voordracht.

11.30 Gramfoonmuziek.

12.00 Tijdsein A.V.R.O.-Klok.

12.15—2.00 Concert door het Omroep-Orkest, o. l. v. Nico Treep, met medewerking van Herman Leijdensdorff, viool. Programma: 1. Ouverture: Abu Hassan, C. M. v. Weber. 2. Hochzeits-Scenen, Suite, Fr. Smetana. a. Der Hochzeitszug. b. Das Brautpaar. c. Das Hochzeitsfest. 3. Herman Leijdensdorff. Aan den vleugel: Egbert Veen. Voortzetting Concert door het Omroep-Orkest. 4. Fragmenten uit de Opera: „Don Juan”, W. A. Mozart. 5. Rigauden uit: Dardanus, J. Ph. Rameau. 6. a. Adagio in E gr. t., W. A. Mozart. b. Slavische dans in G gr. t., A. Dvorak-Kreisler. Herman Leijdensdorff. Aan den vleugel: Egbert Veen. Voortzetting Concert door het Omroep-Orkest. 7. Priester-marsch uit „Athalia”, F. Mendelssohn. Populair Programma: 1. Spaansche blijspel ouverture, Keler Bela. 2. An der schönen grünen Narenta, Wals, K. Komzak. 3. Die Wachparade kommt, R. Eilenberg. 4. Minutenspiele, Potpourrie, O. Fétras. 5. Frühling in Japan, L. Jessel. 6. 128.000 Marsch, J. van Duinen.

2.05—2.30 Schooluitzending A. C. Slop spreekt over: „De Film”.

2.30—3.00 Gramfoonmuziek.

3.00—4.00 Middagmuziek door het A.V.R.O.-Kwintet, o. l. v. François Luppens. Programma: 1. Kadetten Marsch, J. P. Sousa. 2. Mon rêve, Wals, E. Waldteufel. 3. Madrid, Fr. Rotter. 4. Spaansche Serenade, C. Chaminade. 5. Fragmenten uit de opera „Manon Lescaut”, G. Puccini. 6. Tarantella, M. Helmund. 7. Andante Con moto uit Italiaansche Syphonie, Op. 90, F. Mendelssohn. 8. Potpourrie uit de operette „Ein Walzertraum”, Osc. Straus. 9. Warum hast du mich wach geküsst? Lied uit de operette „Friederike”, Fr. Lehár. 10. Good Fellow, Marsch, Jac. Grit.

4.00 V.A.R.A. Kookpraatje.

4.45 Verhalen.

5.45 Concert door het V.A.R.A.-orkest. Opera-muziek.

6.50 Actueel allerlei door het N.V.V.

7.10 Vervolg concert.

8.00 V.P.R.O. Concert. Willem Andriessen, piano. Sprekers: Ds. F. W. J. v. d. Kieboom en C. v. d. Berg en Herman Rutters.

11.00—12.00 V.A.R.A. Gramfoonmuziek.

Zaterdag 4 October.

8.00 V.A.R.A. Orgelconcert door Joh. Jong.

9.00 Gramfoonmuziek.

10.00 V.P.R.O. Morgenwijding.

10.15 V.A.R.A. Voordracht.

10.30 Ziekenuurtje, viool, piano, voordracht.

11.30 Gramfoonmuziek.

12.15 Concert door het V.A.R.A.-septet.

1.45 V.A.R.A.-liedjes voor V.A.R.A.-kinderen.

2.45 Paedagogisch concert o.l.v. P. Tiggers door het V.A.R.A.-Orkest.

4.15 Gramfoonmuziek.

4.30 Duitse les.

5.00 Lezing over ons huis.

5.45 Lezing over het speeltuinwerk.

6.25 Kinderuurtje. De familie Mulder.

7.25 Voor de amateurfotografen.

8.00 Bij de pomp.

8.15 Concert door het V.A.R.A.-orkest o.l.v. Hugo de Groot. Arb. zangkoor „De Stem”, Utrecht. M. Hermans, sopraan. J. v. Kempen, tenor. J. Dekker, bas. Dr. J. Wagenaar, piano. „Die Jahreszeiten”, Haydn.

11.00 Persberichten.

11.15—12.00 Gramfoonmuziek.

HILVERSUM, 298 M.

(1004 k. P.)

(Na 6 uur 1071 M.)

(280 k. P.)

Zondag 28 September.

8.25—9.20 N.C.R.V. Morgenwijding m. m. v. Luth. Kerkkoor.

10.00 K.R.O. Hoogmis uit de St. Dominicuskerk te Amsterdam. Viering 1e Lustrum v. d. K.R.O.

12.00—1.30 Concert door het K.R.O. sextet.

1.30—2.00 K.R.O. Lezing over de buitenverblijven der Pausen.

2.00—2.30 K.R.O. Debat over de inrichting van arbeiderswoningen.

2.30—4.30 K.R.O. Concert door de Schola Cantorum o.l.v. Hub. Cuypers.

4.30—5.00 K.R.O. Ziekenhalfuurtje.

5.50 N.C.R.V. Dienst i. d. Geref. Kerk te Katwijk a. Zee.

7.45—8.10 K.R.O. Lezing over het Rijksmuseum.

8.10—10.40 K.R.O. Concert door het K.R.O.-Orkest o.l.v. Joh. Gerritsen. Moderne Fransche muziek en populair programma.

9.30 Nieuwsberichten.

10.40—11.00 K.R.O. Epiloog door klein Koor.

Maandag 29 September.

8.15—9.30 N.C.R.V. Gramfoonmuziek.

10.30—11.00 Korte ziekendienst.

11.00—11.30 Lezen van Christelijke lectuur.

12.30—1.45 Orgelconcert door Jan Zwart.

2.00—2.30 Lezing over Joh. Maurits v. Nassau, de Braziliaan.

3.15—3.45 Knipcursus.

4.00—5.00 Ziekenururtje. Mej. de Jager, zang, met orgelbegeleiding.

5.00—6.30 Concert. Mej. T. Schleyer, sopraan. J. Weynand, fluit. H. L. Golterman, orgel.

6.30 Koersen.

6.40 Gramfoonmuziek.

6.45 Engelsche les.

7.00—8.00 Christelijke Philosophische cursus door Dr. P. Stegenga.

8.00—10.45 Concert door het Christelijke Radio-orkest o.l.v. P. v. d. Hurk. Mevr. Soph. Both-Haas, sopraan. Rede van J. v. d. Steen en A. Stapelkamp v. d. Ned. B. v. Chr. fabr. en transp. arbeiders.

10.00 Persberichten.

10.45 Gramfoonmuziek.

Dinsdag 30 September.

8.30—9.15 K.R.O. Gramfoonmuziek.

11.30—12.00 Godsdienstig halfuurtje.

12.00—1.30 Concert door het K.R.O.-Trio.

1.30—2.00 Gramfoonmuziek.

2.00—3.00 Vrouwenuurtje.

3.00—3.15 Kniples.

5.00—5.45 Gramfoonmuziek.

5.45—6.00 Sportkwartiertje.

6.00—6.30 Lezing over de Katholieke Kerk en de beschaving, door Pater v. d. Borne.

6.30—7.20 Concert door het K.R.O.-Orkest.

7.20 Praatje over den K.R.O., door Past. Ribbergh.

7.30—9.00 Radio-revue, de bonte radiowereld.

9.00 Vlaamsche sympathie voor K.R.O.

9.10 Schlager door het Salon-orkest.

9.30 Nieuwsberichten.

9.40 Lezing over Radio en Kunst.

9.50 Vroolijke muziek door Lustenhouwer's kunstler-ensemble.

10.20 Pater Borr. de Greeve, over Kath. belangen bij de radio.

10.30 Het Hum. Utrechtsch mannenensemble.

11.30 Concert door het K.R.O.-sextet.

11.55 Slotwoord door Pastoor Perquin.

Woensdag 1 October.

Huizen, Gollfengte heden gewijzigd voor de volgende 3 maanden in 1875 M.

8.15—9.30 N.C.R.V. Gramfoonmuziek.

10.30—11.00 Korte ziekendienst.

11.00—11.30 Gramfoonmuziek.

11.30—12.30 Orgelconcert door M. F. Jurjaanz.

12.30—2.00 Solistenconcert (sopraan, piano, orgel) N.C.R.V.-dameskoor.

2.00—4.15 Concert. F. Kloek, orgel. H. Kubbinga, bas, Mevr. J. v. Heloma, sopraan. In de pauze Chr. lectuur.

4.15—5.00 Gramfoonmuziek.

5.00—6.00 Kinderuurtje.

6.00—6.45 Lezing voor landbouwers.

6.45—7.15 Lezing door Dr. G. Enselink.

7.15 Cursus electrotechniek.

8.00 Concert. Spreker: Ds. A. D. Meeter.

Donderdag 2 October.

8.00—9.15 K.R.O. Gramfoonmuziek.

10.00—10.30 N.C.R.V. Zang door dameskoortje.

10.30—11.00 Korte Ziekendienst N.C.R.V.

11.30—12.00 K.R.O. Godsdienstig halfuurtje.

12.00—1.30 K.R.O. Concert door het K.R.O.-Trio.

1.30—2.00 K.R.O. Gramfoonmuziek.

2.00—2.45 N.C.R.V. Gramfoonmuziek.

2.45—3.45 N.C.R.V. Handwerkles.

4.00—5.00 N.C.R.V. Ziekenuurtje.

5.00—6.30 N.C.R.V. Solistenconcert (alt, viool, piano).

6.30—6.45 N.C.R.V. Kniples.

6.45—7.15 Lezing over den groei der Chr. beweging in Duitschland.

7.15 Cursus Maleisch.

8.00—10.15 N.C.R.V. Concert. N.C.R.V.-dameskoor. Utrechtsch militair dubbel kwartet. Christ. radio-orkest o.l.v. P. v. d. Hurk. Lezingen.

10.15 Persberichten.

10.25—11.30 N.C.R.V. Gramfoonmuziek.

Vrijdag 3 October.

8.15—9.30 N.C.R.V. Gramfoonmuziek.

10.30—10.50 Bijbellezen.

12.30—2.00 Solistenconcert, (viool, cello, piano).

2.00—4.00 Gramfoonmuziek.

4.00—5.30 Solistenconcert. Werken van Nederl. componisten) sopraan, alt, mezzo, viool, piano, orgel).

5.30—6.30 Orgelconcert door H. J. Bos.

6.30—6.45 Gramfoonmuziek.

6.45—7.15 Radiopraatje.

7.15 Lezing over kamerplanten.

8.00—10.45 Concert. Joh. Lammen, bariton. Dubbelkwartet Kon. Utrechtsche Mannenzangver. N.C.R.V.-dameskoor. Chr. radio-orkest o.l.v. P. v. d. Hurk. Lezing over den dichter Anth. Donker.

10.00 Persberichten.

10.45—11.30 Gramfoonmuziek.

Zaterdag 4 October.

8.00—9.15 K.R.O. Gramfoonmuziek.

11.30—12.00 Godsdienstig halfuurtje.

12.00—1.30 Concert door het K.R.O.-sextet.

1.30—2.30 Gramfoonmuziek.

2.30—3.00 Vraaghalfuurtje voor kinderen.

3.00—4.15 Kinderuurtje.

5.00—6.00 Gramfoonmuziek.

6.00—6.15 Praatje over worstelen.

6.15—6.55 Gramfoonmuziek.

6.55—7.15 Journalistiek weekoverzicht.
7.15—7.45 Lezing over het Rijksmuseum.
8.00—11.00 Populair concert door het Salon-
orkest o.l.v. M. v. 't Woud. H. Mulder, zanger.
9.30 Nieuwsberichten.
11.00 Gramfoonmuziek.

DAVENTRY 1554,4 M.

(193 k.P.)

en LONDEN, 261,3 M.

(1148 k.P.)

Zondag 28 September.

10.50 (alleen Dav.) Tijdsein en weerbericht.
12.30 Kerk-cantate No. 51, van Bach. „Jauchzet
Gott". Solisten: Elsie Suddaby, sopraan. Her-
bert Barr, trompet. Michael Mullinar, harp-
sichord. Het Radio Orkest o.l.v. Percy Pitt.

4.15 Voor de Kinderen.

4.35 Concert door het Gershom Parkington
Quintet. Watcyn, Watcyns, bariton. Quintet: 1.
Selectie „Madame Butterfly" Puccini. Watcyn
Wadcyns: 1. If Wishes were Horses, Alec Row-
ley. 2. Wood Magic, Martin Shaw. 3. Trotting
to the Fair, Stanford. Quintet: 1. Three Dream
Dances, Coleridge-Taylor. 2. Melodie, Massenet
Wadcyn Watcyns: 1. A Sailor's Prayer. 2. Cape
Horn Gospel, Keel. Quintet: 1. Menuet, Porpora,
arr. Kreisler. 2. Nocturne, Gray. 3. Scherzo, Dit-
tersdorf. 4. Largo, Händel.

5.35 Concert door het Orkest welke de 1e prijs
behaalde op het Muziekfeest in The Crystal
Palace.

6.05—6.35 Prof. Julian Huxley „Science and
Religion".

8.20 Kerkdienst in All Saints' Church. Zang
„Praise the Lord. 2. Gebed. Magnificat. Lezen.
Nunc Dimittis. Gebed. Zang „Land, Kindly
Light". Toespraak van Rev. Eric Southam.
Zang „Jesu, Lover of my Soul" Zegen.

9.05 Liefd. oproep ten bate van „The Anaes-
thetics in Maternity Cases Fund" door Lord
Buckmaster.

9.10 Weer- en nieuwsberichten. (alleen Dav.)
Scheepsberichten.

9.25 Strijkconcert door het B. B. C. Strijk-
orkest o.l.v. John Barbirolli. Parry Jones, tenor.
Ethel Bartlett, piano. Orkest: 1. Concerto
Grosso, No. 7, in Bes-dur, Händel. Parry Jones
en Orkest: 1. Silent Worship, Händel. Ethel Bart-
lett en Orkest: 1. Concert in D, Haydn. Allegro;
Larghetto; Gipsy Rondo. Orkest: 1. By the
Tarn, Goossens. 2. Pastorale, Grieg. 3. Alle-
gretto, Marcello, arr. Barbirolli. Parry Jones: 1.
June Night, Roland Bocquet. 2. Night Piece, Ur-
sula Greville. 3. To the Queen of Heaven, Dun-
hil Ethel Bartlett en Orkest: 1. Danse Sacré et
Profane, Debussy.

10.50 Epiloog. „The Earth is the Lord's"
Praise Ye the Lord.

Maandag 29 September.

10.35 Morgenwijding.

10.50 Tijdsein en weerbericht.

11.05—11.20 Mrs. U. C. Cole „Welfare in the
Factory".

11.20—11.50 Baird Televisie.

12.20 Orgelconcert door Edgar T. Cook van
Southwark Cathedraal. Phyllis James, mezzo-
sopraan.

1.35—2.20 Concert door het Wales Nationaal
Orkest o.l.v. Warwick Braithwaite. 1. Ouverture
„Oberon" Weber. 2. On hearing the first Cuckoo
in spring, Delius. 3. Eine kleine Nachtmusik,
Mozart. 3. Rhapsodische Dans „The Bamboula"
Coleridge-Taylor.

2.20 (alleen Dav.) Haring-visscherijberichten.

2.45 Intermezzo.

2.50 Miss Rhoda Power „Children of Other
Days: The Middle Ages-II, Harold the Sea-
Rover".

3.20 Intermezzo.

3.25 Miss Rhoda Power „Why the Sun shines
more brightly than the Moon".

3.40 Jack Payne en het B. B. C.-dansorkest.

4.35 Concert door het Hetty Bolton, Trio.
Jeanne Herries, sopraan. Trio: 1. Trio in Bes-
dur, Op. 70, No Beethoven. Poco sostenuto,
Allegro; Allegretto; Allegretto; Allegro.

5.05 Jeanne Herries: 1. Sonntag. 2. Wie Melo-
dieën zieht es mir, Brahms. 3. Allerseelen,
Strauss. 4. Immer leiser wird mein Schlummer.

5. Auf dem Kirchhofe, Brahms.

5.18 Trio: 1. Fantasie Trio in C, Bridge.

5.35 Kinderuurtje.

6.20 Gedichtenvoorlezing.

6.35 Tijdsein; weerbericht; nieuwsberichten.

7.00 De grondslagen der Muziek. Koraalprelu-
des van Bach, gespeeld door Edward D'Evry.

7.20—7.40 Boekbespreking door Mr. Desmond
MacCarthy.

7.45 Mr. Basil Willey „The Novels of Thomas
Hardy".

8.05 Piano-concert door Ernest Lush. 1. Se-
villa, Albeniz. 2. A Sea Idyll. 3. The Prince,
Frank Bridge.

8.20 Promenade Concert door het B. B. C.-
Symphonie Orkest o.l.v. Sir Henry Wood. Muriel
Brunskill, alt. Norman Allin, bas. Lauri Kennedy-
cello. Wagner-Programma. Orkest: 1. Venus-
berg Muziek, uit „Tannhäuser". 2. Prelude, uit

„Tristan und Isolde" Norman Allin en Orkest:

1. Aria's: uit „Götterdämmerung". Orkest: 1.
Fragment uit „Götterdämmerung" Muriel Brun-
skill en Orkest: 1. Lied van Nundry, Herzleide,
uit „Parsifal". Orkest: 1. Ouverture „Tannhäu-
ser".

10.15 Mr. Compton Mackenzie „Butterfly
Days".

10.30 Beursberichten. (alleen Dav.) Scheeps-
berichten.

10.40 Concert door het Victor Olof Sextet.
Eric Greene, tenor. Sextet: 1. Uit „Cassel Noi-
sette" suite, Tschaikofski. Marche; Danse de
la Fée-Dragée; Danse des Mirlitons.

10.50 Eric Greene: 1. I heard you singing, Eric
Coates. 2. An English Rose, German. 3. Clo-
rinda, Orlando Morgan.

10.57 Sextet: 1. The Barset Daisy, Melvin. 2.
Moment musical, Schubert, arr. Kreisler. 3. The
Bees' Wedding, Mendelssohn, arr. Olof.

11.05 Eric Greene: 1. Absent, yet present,
Maude Valerie White. 2. Jane, Lois Barker. 3.
Sigh no more Ladies, Stevens.

11.12 Sextet: 1. Fantasie „Samson en Dalilah,
St. Saëns.

11.20—12.20 (alleen Dav.) Dansmuziek door
The Piccadilly Players o.l.v. Sid Bright. The
Piccadilly Grill Band o.l.v. Jerry Hoey.

Dinsdag 30 September.

10.35 Morgenwijding.

10.50 Tijdsein en weerbericht.

11.05—11.20 Miss Godby „How to Use Your
Gas Stove".

11.20—11.50 Baird Televisie.

12.20 Ballade-concert door Margaret Bissett,
alt en Richard Hawkins, tenor.

12.50 Orgelconcert door Edward O'Henry.

1.20 Licht Concert door Leonardo Kemp en
zijn Orkest.

2.20 Beelduitzending.

2.25 (alleen Dav.) Haring-visscherijberichten.

2.30 Uitzending voor de Scholen.

2.45 Intermezzo.

2.50 Sir Walford Davies „Music-II, Rhythmus
for Tunes".

3.55 Fransche les o.l.v. E. M. Stéphan.

4.20 Intermezzo.

4.25 Causerie, uitzending voor scholen.

4.45 Intermezzo.

4.50 Concert door het Prince of Wales Play-
house Orkest o.l.v. Frank Westfield. 1. Marsch
„Le Père la Victoire", Ganne. 2. Ouverture
„Dichter und Bauer", Suppé. 3. Selectie „Norma"
Bellini. 4. Walslied „Adorée", Friml. 5. Song, Oh
Maiden, My Maiden, Lehár. (O Mädchen, mein
Mädchen). 6. Wals „Blue Pacific Moonlight",
Payne. 7. Morceau, One Night alone with You,

Stone. 8. Selectie „Our Miss Gibbs, Caryl, arr.
Monckton.

5.35 Kinderuurtje.

6.20 Actueele causerie.

6.35 Tijdsein; weerbericht; nieuwsberichten.

7.00 De grondslagen der Muziek. Koraalpre-
ludes van Bach, gespeeld door Edward D'Evry.

7.20—7.40 Major Walter Elliot „The Month
in Scotland".

7.45 Prof. A. M. Carr-Saunders „Standing
Room Only-A Study in Population".

8.05 Concert door het Gershom Parkington
Quintet. Ena Forst, alt. Quintet: 1. Gipsy, Suite,
German. Ena Forst: 1. Talisman. 2. L'Abbesse,
Frederic d'Erlanger. Quintet: 1. Iberia. 2. Sere-
nata, Albeniz. Ena Forst: 1. Romance, Debussy.

2. Lullaby, Cyril Scott. 3. Viens Aurore, Marti-
ville. Quintet: 1. Serenade à Columbine, Pierné.

2. Down in the Forest, Landon Ronald.

8.20—8.50 (alleen Dav.) Dr. Cyril Burt „The
Growth of Intelligence".

8.50 Vaudeville. Stuart Roberson, bariton.
Burns en Allen, de beroemde Amerikaansche
duettisten. Harold Hemsley, Kinderimitaties.
Edith Gunthorpe en Cecil Baumer, duettisten
voor 2 piano's. „Cavalleria Cockniana" door
Edith Reynolds. Het B. B. C.-Orkest o.l.v. Jo-
seph Lewis.

10.15 Rt. Hon. J. Ramsay MacDonald „The
Imperial Conference".

10.35 Beursberichten. (alleen Dav.) Scheeps-
berichten.

10.45—12.20 Dansmuziek door Billy Mason en
zijn Capheans.

12.20—12.50 Baird Televisie.

Woensdag 1 October.

10.35 Morgenwijding.

10.50 Tijdsein en weerbericht.

11.05—11.20 Mrs. Stocks „Current Events".

11.20—11.50 Baird Televisie.

12.20 Gramfoonplaten.

1.20 Licht Concert door Frascati's Orkest o.
l.v. Georges Haec.

2.20 Liederen van F. Aylward en F. Allitsen,
gezongen door Mabel Ferguson, sopraan en Ro-
bert Poole, bariton. 1. Love's Coronation. 2.
Song of the North Wind, Aylward.

2.28 Mabel Ferguson: 1. My Laddie, Allitsen.

2. Beloved, it is Morn, Aylward.

2.35 Robert Poole: 1. An Old English Love
Song. 2. The Lute Player, Allitsen.

2.42 Mabel Ferguson: 1. Deep in my Heart a
Lute lay hid. 2. The Bird I love the best, Ayl-
ward. 3. A Song of Thanksgiving, Allitsen.

2.50 Uitzending voor Scholen.

3.15 (alleen Dav.) Haring-visscherijberichten.

3.20 Mr. J. C. Stobart en Miss Mary Somer-
ville" Children in Books-II, A Whole Family
Adrift".

3.45 Intermezzo.

3.50 Licht Klassiek concert door het Altra
Strijkkwartet o.l.v. Mary Mellis Winifred Stock-
ken, 2e viool. Winifred Stiles, viola. Ruth Tan-
ner, cello. Sibyl Cropper, alt. Kwartet: 1. Quar-
tet in G, Haydn.

4.10 Sybil Cropper: 1. O wüsst ich doch den
Weg zurück. 2. Dein blaues Ange. 3. Das Mäd-
chen spricht, Brahms.

4.18 Kwartet: 1. Interludium in modo antico.
2. Orientale, Glazunow.

4.30 Sybil Croppen: 1. A Swan, Grieg (Der
Schwan). 2. Soft-footed Snow, Sigurd Lie. 3.
The Nightingale, Delius.

4.38 Kwartet: 1. Londonderry Air, arr. Frank
Bridge.

4.48 Sybil Croppen: 1. Les Berceaux, Fauré.

2. La Paix, Hahn. 3. Un air de Valse, Gustave
Doret.

4.55 Kwartet: 1. March of the Little Folks. 2.
Peat Reek. 3. Scherzino. 4. Red Murdock, Mc
Ewen.

5.05 Orgelconcert door Reginald New van The
Beaufort Cinema. 1. Ouverture „Orpheus in de
Onderwereld", Offenbach. 2. La Vierge, Masse-
net. 3. Menuet, Boccherini. 4. Selectie „Die lus-
tige Witwe", Franc Lehár.

6.20 Berichten van het Ministerie van Landbouw.
 6.35 Tijdsein, weerbericht, nieuwsberichten.
 7.00 De grondslagen der Muziek. Koraalpreludes van Bach, gespeeld door Edward D'Evry.
 7.20—7.40 Mr. H. L. Seichell „Aspects of our Trade with Australia”.
 7.45 Dr. Sargent Florence „The Science of Industrial Relations”.
 8.05 Roy Henderson, bariton. 1. Sea Fever, Ireland. 2. The Pretty Creature, arr. Lane Wilson. 3. The Vain Serenade, Brahms. 4. Tomorrow, Keel. 5. Mothgrubs, Weingartner.
 8.20 Promenade-Concert door het B.B.C.-Symphonie Orkest o.l.v. Sir Henry Wood. Olga Haley, mezzo-sopraan. Arthur Catterall, viool. Lauri Kennedy, cello. Brahms-programma. Orkest: 1. Twee Menuetten, (Serenade in D). Arthur Catterall, Lauri Kennedy en Orkest: 1. Concert in A. Olga Haley en Orkest: 1. Ständchen, Op. 106, No. 1. 2. Die Schnur, die Perl an Perle, Op. 57. 3. Wehe, so willst du mich wieder, Op. 32. Orkest: 1e Symphonie, C-moll.
 10.15 Actueele voordracht.
 10.30 Beursberichten. (Alleen Daventry) Scheepsberichten.
 10.40 Concert door het B.B.C.-Orkest o.l.v. Joseph Lewis. Garda Hall, sopraan. Orkest: 1. Così fan tutte, Mozart. Garda Hall: 1. Voce di primavera, Strauss. 2. I heard a piper piping, Bax. 3. I'll rock you to Rest, Stanford. Orkest: 1. Wals uit „Dornröschen”, Tschaiakofski.
 11.02 Garda Hall: 1. Twilight Fancies, Delius. 2. Lullaby, Kreisler. 3. A Funny Fellow, Head. Orkest: 1. Wals en Finale uit het Sylvia-Ballet, Delibes.
 11.20—12.20 (Alleen Dav.) Dansmuziek door Henry R. Hall's Gleneagles Hotel, Band.

Donderdag 2 October.

10.35 Morgenwijding.
 10.50 Tijdsein en weerbericht.
 11.05—11.20 Dr. Holloway „Teeth Troubles”.
 11.20—11.50 Baird Televisie.
 12.20 Concert door Madge Nicholson, sopraan. Charles Bye, viool en Arthur Horman, bas.
 1.20—2.20 Orgelconcert door Kelvin Buckley van The Regent Cinema.
 2.20 (alleen Dav.) Haring-visscherijberichten.
 2.30 Uitzending voor de Scholen.
 2.45 Intermezzo.
 2.50—3.05 Mr. A. Lloyd James „English Speeches-II. More about Letters and Sounds”.
 3.20—4.05 Vesper in Westminster Abbey.
 4.25 Mr. C. Armstrong Gibbs „The Music of Some Great Composers”.
 4.45 Intermezzo.
 4.50 Licht Concert door het Grosvenor House Orkest o. l. v. Joseph Muscant.
 6.20 Voorlezing uit „David Copperfield” van Charles Dickens, door V. C. Clinton Baddeley.
 6.35 Tijdsein, weerbericht, nieuwsberichten.
 6.55 Marktberichten voor Landbouwers.
 7.00 De grondslagen der Muziek. Koraalpreludes van Bach, gespeeld door Edward D'Evry.
 7.20—7.40 Mr. Michael Sadleir „Nieuwe Novellen”.
 7.45 Een debat tusschen Mr. Evelyn Wrench, Mr. S. K. Ratcliffe en Mr. Raymond Swing.
 8.15 Vaudeville-Programma. Mabel Constanduros en Michael Hogan in „The Bugginses' Picnic” Stainless Stephen, komiek. Dorothy McBlain, the Girl who whistles in her throat. Nancy Logan, gesync. liederen aan de piano. Leslie Weston, komiek. Jack Payne en het B.B.C.-dansorkest.
 9.15 „Red Tabs” een Radio-spel van Val Gielgud.
 10.00 Weer- en nieuwsberichten.
 10.15 Mrs. M. A. Hamilton, M.P. „The Week in Geneva”.
 10.35 Beursberichten. (alleen Dav.) Scheepsberichten.
 10.45—12.20 Dansmuziek door Jack Payne en het B.B.C.-dansorkest.
 12.20—12.25 (alleen Dav.) Beelduitzending.

Vrijdag 3 October.

10.35 Morgenwijding.
 10.50 Tijdsein weerbericht.
 11.05—11.20 Mrs. Ow O'Malley „Strange Peoples and Places”.
 11.20—11.50 Baird Televisie.
 12.20 Sonate-Concert door Mercia Stotesbury, viool. Bertram Harrison, piano. 1. Sonate in B, Respighi. Moderato; Andante espressivo; Passacaglia.
 1.00 Orgelconcert door Leonard H. Warner. Frank Mercer, bas. Orgel: 1. Prelude Fuga in G, Parry. Bas: 1. O God have Mercy, Mendelssohn. 2. Within these sacred Bowers, Mozart. Orgel: 1. Allegretto from Hymne of Praise, Mendelssohn, arr. Cruikshank. 2. Koraal Melodie, Waters. Bas: 1. Honour and Arms, Händel.
 2. Consider and hear me, Alfred Wooller. Orgel: 1. Koraal in E, Franck.
 1.50 Gramfoonplatenconcert.
 2.50 Uitzending voor de scholen.
 3.15 (alleen Dav.) Harong-visscherijberichten.
 3.20 Peoples and Lands of the British Empire. „Canada”. Mr. Alan Sullivan „Life on the Tundra-The Eskimo”.
 3.40 Intermezzo.
 3.45 Frank Roscoe „Friday Afternoon Stories and Talks”, II.
 4.00 Intermezzo.
 4.05 Voorlezing uit „The Taming of the Shrew” Shakespeare.
 4.50 Licht Concert door Moschetto en zijn Orkest van The May Fair Hotel.
 5.35 Kinderuurtje.
 6.20 Miss Elizabeth Graig „Many Dishes from One Chicken”.
 6.35 Tijdsein, weerbericht, nieuwsberichten.
 7.00 De grondslagen der Muziek. Koraalpreludes van Bach, gespeeld door Edward D'Evry.
 7.20—7.40 Mr. Gerald Heard „This Surprising World”.
 7.45 Majoor Walter Elliot, M. P. „Downing Street and Africa”.
 8.05 Cecil Dixon, piano. 1. Intermezzo, Op. 36, No. 12. 2. Le Ruiseau dans la Forêt. 3. Intermezzo, Op. 5, No. 2, Arensky.
 8.20 Promenade-Concert door het B.B.C.-Symphonie Orkest o. l. v. Sir Henry Wood. Elsie Suddaby, sopraan. Margaret Balfour, alt. Francis Russell, tenor. Horace Stevens, bariton. Orrea Pernel, solo-viool. Het Nationaal Koor Beethoven-Programma. Orkest: 1. Ouverture „Namensfeier”. Orrea Pernel en Orkest: 1. Twee Romancen, No. 1 in G en No. 2 in F. Elsie Suddaby, Margaret Balfour, Francis Russell, Horace Stevens, het Nationaal Koor en Orkest: 1. Negende Symphonie in D.
 10.00 Weer- en nieuwsberichten.
 10.15 The Hon. Harold Nicolson „People and Things”.
 10.40 Het B.B.C.-Orkest o. l. v. Joseph Lewis. Kenneth Ellis, bas. Orkest: 1. Ouverture „Abu Hassan”, Weber.
 10.48 Kennedy Ellis en Orkest: 1. Il lacerato spirito, Verdi.
 10.54 Orkest: 1. Intermezzo „Cavalleria Rusticana”, Mascagni. 2. Urendans, uit „La Gioconda”, Ponchielli.
 11.05 Kennedy Ellis: 1. The Return, Holliday. 2. The Darset Daisy, Melvin. 3. The Dip Martin Shaw.
 11.13 Orkest: 1. Finale, Prometheus Balletmuziek, Beethoven.
 11.20 (alleen Dav.). Dansmuziek door The Ambassador Club Band, leiding: Eddie Gross-Bart.
 11.35—12.20 Billy Cotton en zijn Ciro's Club Band.
 12.20—12.50 Baird Televisie.

Zaterdag 4 October.

10.35 Morgenwijding.
 10.50 Tijdsein en weerbericht.
 11.05—11.20 Miss Julia Cairns „Passe Partout”.
 1.20—2.20 Licht Concert door het Commodore Grand Orkest o. l. v. Joseph Muscant. 1.

Walslied „Killarney is my Paradise”, Johnson. 2. Selectie „Judea”, Halter. 3. Lied „Secret Passion”, Young. 4. Ballet „Siciliaansche Vespers”, Verdi. 5. Trombone-solo „Joly Wheel”, Moss. 6. Entr'acte, Prelude in G, Rachmaninow. 7. Russische Tartaren lied en Dans, Dubensky. 8. Selectie Gloriana, Friml.

3.45 (alleen Dav.) Haring-visscherijberichten.
 3.50 Militair-concert o.l.v. B. Walton O'Donnell. Hilda Blake, sopraan en Stewart Gardner, bariton. Orkest: 1. Balletmuziek uit „Prins Igor”, Borodin.

4.02 Hilda Blake: I. Jardin d'Amour, arr. Keel. 2. Obstinat, de Fontainelles. 3. Serenade, Gounod.

4.10 Orkest: 1. Twee Intermezzi, „De Juweelen van de Madonna”, Wolf-Ferrari.

4.18 Stewart Gardner. 1. Love's Enchantment, Battem. 2. O, Flower of all the World, Woodfords-Finden.

4.25 Orkest: 1. Idyll in Autumn. 2. Mazurka de Salon, Tschaiakofski.

4.35 Hilda Blake: 1. The littel Waves of Breffney. 2. The early Morning. 3. Wander Thirst, Peel.

4.42 Orkest: 1. Twee Dansen, uit „Faust”, Coleridge-Taylor.

4.50 Stewart Gardner: 1. I pitch my lonely Caravan at Night, Eric Coates. 2. I knew of two bright Eyes, Clutsam. 3. The golden City of St. Mary, Coningsby Clarke.

4.57 Orkest: 1. Ouverture „Banditenstreich”, Suppé.

5.05 Orgelconcert door Reginald New van The Regent Cinema. 1. Hongaarsche Marsch, uit „Faust”, Berlioz. 2. The Dicky Bird Hop, Gourley. 3. Salut d'amour, Elgar. 4. Vier Dansen, uit „The Rebel Maid”, Phillips.

5.35 Kinderuurtje.

6.20 Intermezzo.

6.35 Tijdsein, weerbericht, nieuwsberichten.

7.00 Sportuitslagen.

7.05 De grondslagen der Muziek. Koraalpreludes van Bach, gespeeld door Edward D'Evry.

7.20 Actueele causerie.

7.40 Tuinbouw-causerie.

7.50 Studentenliederen, gezongen door Stanley Riley, bas en de Radio Zangers.

8.05 Mr. R. B. Van Wart „A Schoolmaster in India”.

8.20 Promenade-Concert door het B.B.C.-Symphonie Orkest o.l.v. Sir Henry Wood. Eveline Stevenson, sopraan. Carlton Gauld, bariton. Arturo Bonucci, cello. (Dit is de laatste avond van dit seizoen). Orkest: 1. Toccata en Fuga in D, voor volledig Orkest, Bach. 2. Prelude in Cis-dur, Rachmaninow. 3. The Haulers on the Volga, Traditional. Eveline Stevenson en Orkest: 1. Aria, Pleurez, mes yeux uit „Le Cid”, Massenet. Orkest: Suite voor Orkest, Purcell.

Arturo Bonucci en Orkest: 1. Cello Concert in A, St. Saëns. Orkest: 1. Ouverture „Wilhelm Tell”, Rossini. Carlton Gauld en Orkest: 1. Scene en aria „Wo berg ich mich”, uit „Euryanthe”, Weber. Orkest: 2e Hongaarsche Rhapsodie, in D, en G, Liszt.

10.15 2e deel van het Promenade-Concert.

11.05 (Alleen Dav.) Scheepsberichten.

11.15—12.20 Dansmuziek door Ambrose's Band.

DAVENTRY 356,3 M. (842 k.P.) (LONDON REGIONAL).

Zondag 28 September.

5.20—5.35 Voorlezing uit de Bijbel.

8.20 Zie Londen en Daventry.

9.10 Weer- en nieuwsberichten.

9.25 Militair Concert o.l.v. B. Walton O'Donnell. Kate Winter, sopraan. Percy Heming, bariton.

10.50 Epiloog.

Maandag 29 September.

- 12.20 Ballade-Concert door Margaret Field-Hyde, sopraan en George Jeffcock, bariton.
 1.20 Licht Concert door The Piccadilly Restaurant Orkest o.l.v. Max Jaffa.
 5.35 Jack Payne en het B.B.C.-dansorkest.
 6.35 Tijdsein, weerbericht, nieuwsberichten.
 7.00 Licht Concert door het J. H. Squire Celeste Octet. Nellie Palliser, sopraan.
 8.20 Fransche taalles o.l.v. E. M. Stéphan.
 8.50 Orgelconcert door R. H. Dixon van The Tower Ballroom.
 9.20 Weer- en nieuwsberichten.
 9.40 Kamermuziek door het Brosa Strijkwartet. Clara Irgens, sopraan.
 10.50—12.20 Dansmuziek door The Piccadilly Players o.l.v. Sid Bright en The Piccadilly Grill Band o.l.v. Jerry Hoey.

Dinsdag 30 September.

- 12.20 Concert. Nellie Finch, sopraan. Kenneth Park, cello. Dorothy Hildreth, piano.
 1.20 Orgelconcert door Kelvin Buckley van The Regent Cinema.
 5.35 Jack Payne en het B.B.C.-dansorkest.
 6.35 Tijdsein, weerbericht, nieuwsberichten.
 7.00 Concert door Blaasorkest. Ernest Potts, bas.
 8.20 Promenade Concert door het B.B.C.-Symphonie Orkest o.l.v. Sir Henry Wood. May Busby, sopraan. Robert Easton, bas. Maurice Cole, piano.
 10.20—10.50 Violconcert door Isolde Menges.

Woensdag 1 October.

- 12.20 Orgelconcert door Walter Vale. Bruce Flegg, tenor.
 1.20 Gramfoonplatenconcert.
 5.35 Jack Payne en het B.B.C.-dansorkest.
 6.35 Tijdsein, weerbericht, nieuwsberichten.
 7.00 Licht Concert door het Victor Olof Sextet. Muriel Sotham, alt. Hardy Williamson, tenor.
 8.20 Duitse taalles o.l.v. Mr. Otto Siepmann.
 8.50 Dansmuziek door Jack Payne en het B.B.C.-dansorkest.
 9.20 Weer- en nieuwsberichten.
 9.40 „Red Tabs”, spel van Val Gielgud.
 10.25 Dansmuziek door Jack Payne en het B.B.C.-dansorkest.
 10.50—12.20 Henry R. Hall's Gleneagles Hotel Band.

Donderdag 2 October.

- 12.20 Concert door het Shepherd Bush Pavilion Orkest o.l.v. Louis Levy.
 5.35 Jack Payne en het B.B.C.-dansorkest.
 6.35 Tijdsein, weerbericht, nieuwsberichten.
 7.00 Banking — 1.
 7.20 Operette-concert door het B.B.C.-Orkest o.l.v. John Ansell. Vivienne Chatterton, sopraan. Frank Webster, bariton.
 8.20 Promenade-Concert door het B.B.C.-Symphonie Orkest o.l.v. Sir Henry Wood. George Parker, bariton. Leon Goossens, hobo. Helen Perkin, piano. Werken van Britsche Componisten.
 10.00 Weer- en nieuwsberichten.
 10.20—10.50 Pianoconcert door Hilda Dederich.

Vrijdag 3 October.

- 1.35 Licht Concert door Moschetto en zijn Orkest van The May Fair Hotel.
 5.35 Jack Payne en het B.B.C.-dansorkest.
 6.35 Tijdsein, weerbericht, nieuwsberichten.
 7.00 „A Wisp of Lace” een episode of „The Pump Room Bath”.
 7.50 Concert door het Gershon Parkington Quintet. Dennis Noble, bariton.
 8.50 Mr. J. C. Squire „Introduction: The Meaning of Words”.
 9.20 Weer- en nieuwsberichten.
 9.40 Militair concert o.l.v. B. Walton O'Donnell. Lucille Long, alt.
 10.50 Dansmuziek door The Ambassador Club Band o.l.v. Eddle Gross-Bart.
 11.35—12.20 Billy Cotton en zijn Band.

Zaterdag 4 October.

- 3.50 Zie Londen en Daventry.
 5.35 Dansmuziek door Jack Payne en het B.B.C.-dansorkest.
 6.35 Tijdsein, weerbericht, nieuwsberichten.
 7.00 Sportuitslagen.
 7.05 Licht Concert door Reginald King's Orkest. Alice Vaughan, alt. Horace Vincent, tenor.
 8.20 Dansmuziek door Jack Payne en het B.B.C.-dansorkest.
 8.50 „The Spirit of Adventure”, 1.
 9.40 Vaudeville. Stuart Robertson, bariton. Burns en Allen, de beroemde Amerikaanse duettisten. Harry Hemsley, kinderimitaties. Edith Gunthorpe en Cecil Baumer, duetten voor 2 piano's. „Cavalleria Cockniana” door Edith Reynolds. Het B.B.C.-Orkest o.l.v. Joseph Lewis.
 10.50—11.20 Dansmuziek door Ambrose's Band.

KOPENHAGEN, 281 M.

(1067 k. P.)

en KALUNDBORG, 1153 M.

(260 k. P.)

Zondag 28 September.

- 10.20 Kerkdienst.
 12.05 Persberichten.
 12.20 Uurslag en klokkenspel van het Raadhuis.
 12.20—1.20 Voormiddagconcert door het Radio Blaasensemble o. l. v. Johannes Andersen.
 2.20 Kerkdienst.
 3.50—5.50 Namiddagconcert door Otto Fessel en zijn Instrumentaal Ensemble. In de pauze Voorlezing.
 5.50—6.20 Kinderuurtje.
 6.20 Uurslag en klokkenspel van het Raadhuis.
 6.20—7.10 Harmonica-concert door het bekende Harmonica-virtuosen Gellin en Borgström.
 7.10 Weerbericht.
 7.20 Persberichten.
 7.36 Sportberichten.
 7.50—8.20 Voordracht.
 8.20 Uurslag van het Raadhuis.
 8.20—8.35 „Familie Hansen”, kluchtspel van Jens Locher.
 8.35—10.05 Concert.
 10.05—11.05 Orkestconcert door het Radio Orkest o. l. v. Emil Reesen.
 11.05—12.50 Dansmuziek o. l. v. Teddy Petersen.
 12.20 Uurslag en klokkenspel van het Raadhuis.

Maandag 29 September.

- 11.20 Weerbericht.
 11.35—12.05 Uitzending voor scholen.
 12.20 Uurslag en klokkenspel van het Raadhuis.
 12.20—2.20 Concert in Hotel „D'Angleterre”, o. l. v. Max Skalka.
 3.55—5.55 Namiddagconcert door Louis Preil en zijn Instrumentaal ensemble.
 6.10—6.40 Engelsche voordracht.
 6.40—7.10 Engelsche taalles.
 7.10 Weerbericht.
 7.20 Persberichten.
 7.50—8.20 Voordracht.
 8.20 Uurslag van het Raadhuis.
 8.20—9.20 Solistenconcert. Kate Hiesiger, harpiste. Kirsten Rom, Opera-zangeres, Rudolf Dietzmann, cello.
 9.20—9.35 Voorlezing.
 9.35—10.35 Koor- en Solistenconcert o. l. v. Oskar Gyldmark. Folmer Jensen, piano. Daarna: Persberichten.

10.55—11.20 Violconcert door Thomas E. Andersen (Tommy Boston). Folmer Jensen, piano-begeleiding.

Dinsdag 30 September.

- 7.50—8.00 Gymnastiek.
 11.30 Visscherijberichten.
 11.35—12.05 Uitzending voor scholen.
 12.20 Uurslag en klokkenspel van het Raadhuis.
 12.20—2.20 Concert in Restaurant „Wivel” o. l. v. K. Ingemann-Palmhøj.
 3.20—5.20 Namiddagconcert door het Radio Concert o. l. v. Emil Reesen. In de pauze: Voorlezing.
 5.20—5.50 Kinderuurtje.
 6.00 Beursberichten.
 6.10—6.40 Voordracht.
 6.40—7.10 Duitse taalles.
 7.20 Persberichten.
 7.50—8.20 Voordracht.
 8.20 Uurslag van het Raadhuis.
 8.20—8.50 „Den Fofvandlede Brudgom”, comédie in 1 acte van Ludvig Holberg.
 8.50—9.10 Holberg-Muziek door het Radio Orkest o. l. v. Launy Gröndahl.
 9.10—10.00 Litteraire voordracht. Voltaire. Medewerkenden: Fr. Schyberg, inleiding. Holger Gabrielsen, voorlezing. Daarna: Persberichten.
 10.30—11.30 Kamermuziek. Walter Meyer, piano. Henry Munck, hobo. Mogens Hansen, viool. Ole Frösig, klarinet. Johs. Ewald, viola. Rudolf Dietzmann, cello.
 11.30—12.50 Dansmuziek van Palace-Hotel o. l. v. Teddy Petersen.
 12.20 Uurslag en klokkenspel van het Raadhuis.

Woensdag 1 October.

- 11.20 Weerbericht.
 11.30 Visscherijberichten.
 11.35—12.05 Uitzending voor scholen.
 1.35—2.05 Uitzending voor scholen.
 3.50—5.50 Namiddagconcert door Mogens Hansen en zijn Instrumentaal Ensemble.
 6.10—6.40 Voordracht.
 6.40—7.10 Fransche taalles.
 7.10 Weerbericht.
 7.20 Persberichten.
 7.35 Tijdsein.
 7.50—8.20 Voordracht.
 8.20 Uurslag van het Raadhuis.
 8.20—8.50 Voorlezing.
 8.50—2.20 Radio-Bal.
 8.50—9.35 Moderne Dansmuziek door Louis Preils Radio Dansorkest. Victor Cornelius, refrainzanger. Daarna: Persberichten.
 10.05—11.35 Vervolg Dansmuziek.
 11.35—12.50 Dansmuziek van Restaurant „Wivel” door Otto Lington en zijn Lingtonians.
 12.20 Uurslag en klokkenspel van het Raadhuis.
 12.50—2.20 Dansmuziek van Restaurant „Nimb” o. l. v. Jens Warny.

Donderdag 2 October.

- 7.50—8.00 Gymnastiek.
 11.20 Weerbericht.
 11.30 Visscherijberichten.
 11.35—12.05 Uitzending voor scholen.
 12.20 Uurslag en klokkenspel van het Raadhuis.
 12.20—2.20 Concert van Palace-Hotel o. l. v. Leonard Gyldmark.
 3.50—5.20 Concert van Restaurant „Wivel” o. l. v. Oscar Stalla.
 5.20—6.00 Kinderuurtje.
 6.00 Beursberichten.
 6.10—6.40 Voordracht.
 6.40—7.10 Engelsche taalles.
 7.20 Persberichten.
 7.35 Tijdsein.
 7.50—8.20 Voordracht.
 8.20 Uurslag van het Raadhuis.
 8.20—10.20 2e Concert in de Axelborg Studio

door het versterkte Radio Orkest o. l. v. Launy Gröndahl. Georg Kulenkampff, viool, uit Berlijn. Daarna: Persberichten.

10.40—12.50 Dansmuziek van „Wivel” Restaurant o. l. v. Otto Lington.

12.20 Uurslag en klokkenspel van het Raadhuis.

Vrijdag 3 October.

7.50—8.00 Gymnastiek.

11.20 Weerbericht.

11.30 Visscherijberichten.

11.35—12.05 Uitzending voor scholen.

12.20 Uurslag en klokkenspel van het Raadhuis.

3.20—5.20 Namiddagconcert door Carl Rydahl en zijn Instrumentaal Ensemble.

5.20—5.50 Kinderuurtje.

6.00 Beursberichten.

6.10—6.40 Voordracht.

6.40—7.10 Duitse taalles.

7.20 Persberichten.

7.35 Tijdsein.

7.50—8.20 Voordracht.

8.20 Uurslag van het Raadhuis.

8.20—8.50 Weense Muziek, uitgevoerd door het Radio Orkest o. l. v. Launy Gröndahl.

8.50—10.20 „Elskovsleg”, toneelspel in drie acten van Arthur Schnitzler. Daarna: Persberichten.

10.40—11.25 Concert van werken van Deense Componisten. Het Radio Orkest o. l. v. Launy Gröndahl. Erne Gunnerman, Operetzangeres. Folmer Jensen, piano.

Zaterdag 4 October.

7.50—8.00 Gymnastiek.

11.20 Weerbericht.

11.35—12.05 Gramofoonplatenconcert.

12.35—1.05 Uitzending voor scholen.

3.20 Uitzending voor Kinderen.

3.50—5.50 Namiddagconcert door het Radio Orkest o. l. v. Emil Reesen. In de pauze: Vioolsoli.

6.00 Beursberichten.

6.10—6.40 Fransche taalles.

6.40—7.10 Fransche voordracht.

7.20 Persberichten.

7.35 Tijdsein.

7.50—8.20 Voordracht.

8.20 Uurslag van het Raadhuis.

8.20—9.35 Opera-Concert door het Radio Orkest o. l. v. Emil Reesen. Werken van Richard Wagner en Giuseppe Verdi. Karen Kaysen-Operazangeres.

9.35—10.00 Voorlezing.

10.15—11.05 Licht Concert m.m.v. Trio Erna Schröder, recitaties.

11.05—12.35 Dansmuziek o. l. v. Aage Juhl-Thomsen.

12.20 Uurslag en klokkenspel van het Raadhuis.

RADIO-PARIJS, 1725 M.

(174 k. P.)

Zondag 28 September.

8.20 Persberichten.

12.20 Religieuze causerie. Daarna: Religieuze muziek.

1.05 Symphonie concert. In de pauze: Berichten etc.

2.20 Gramofoonplaten.

4.50 Dansmuziek.

5.20 Landbouwberichten.

7.35 Sportberichten.

7.50 Guignol Radio-Paris.

8.20 Concert.

8.50 Sportberichten.

9.05 Vervolg concert.

9.35 Persberichten.

9.50 Vervolg concert.

Maandag 29 September.

8.20 Persberichten.

11.05 Berichten etc.

12.50 Symphonie concert. In de pauze: Berichten.

3.50 Koersen.

4.05 Concert van werken van Messenger.

6.50 Koersen etc.

6.55 Landbouwberichten.

7.20 Causerie.

7.50 Litteraire voordracht.

8.20 Concert.

8.50 Sportberichten.

9.35 Persberichten.

9.50 Vervolg concert.

Dinsdag 30 September.

8.20 Persberichten.

11.05 Koersen en berichten.

12.50 Symphonie concert. In de pauze: Berichten etc.

3.50 Koersen en berichten.

4.05 Concert. Jenny Joly, viool. Marcel Briclot, piano. Roger Boulme, cello.

6.50 Koersen etc.

6.55 Landbouwberichten.

7.20 Litteraire kroniek.

7.50 Medische voordracht.

8.05 Koersen etc.

8.20 Concert.

8.50 Sportpraatje.

9.05 Vervolg concert. In de pauze: Berichten etc.

Woensdag 1 October.

8.20 Persberichten.

12.20 Causerie.

12.50 Symphonie-concert. In de pauze: Koersen en berichten.

3.50 Koersen en berichten.

4.05 Concert door het Kwintet Jean Ibos.

5.15 Berichten en koersen.

6.50 Koersen etc.

6.55 Landbouwberichten.

7.20 Causerie.

7.50 Litteraire voordracht.

8.05 Koersen.

8.20 „Orpheus” von Glück. Orkest o.l.v. Henri Defosse m. m. v. solisten. In de pauze Berichten etc.

Donderdag 2 October.

8.20 Persberichten.

11.05 Berichten etc.

12.20 Protestantsche causerie.

12.50 Symphonie concert. In de pauze: Berichten en koersen.

3.50 Koersen en berichten.

4.05 Concert.

6.50 Koersen en berichten.

6.55 Landbouwberichten.

7.20 Causerie.

7.50 Litteraire voordracht.

8.05 Koersen en berichten.

8.20 Concert.

8.50 Sportberichten.

9.05 Vervolg concert.

9.35 Persberichten.

9.50 Vervolg concert.

Vrijdag 3 October.

8.20 Persberichten.

11.05 Koersen en berichten.

12.20 Israëlitische voordracht.

12.50 Symphonie concert. In de pauze: Koersen en berichten.

3.50 Koersen en berichten.

4.05 Concert. Roger Boulme, cello. Jean Doyen, piano. Jenny Joly, viool.

5.15 Koersen en berichten.

6.50 Koersen etc.

6.55 Landbouwberichten.

7.20 Causerie.

7.50 Litteraire voordracht.

8.20 Causerie.

8.50 Sportpraatje.

9.05 „Lohengrin” Opera van Richard Wagner. Orkest o.l.v. Henri Defosse. In de pauze: Berichten etc.

Zaterdag 4 October.

8.20 Persberichten.

11.05 Koersen en berichten.

12.50 Symphonie-concert. In de pauze: Koersen en berichten.

4.00 Koersen etc.

4.05 Dansmuziek.

5.15 Persberichten.

6.50 Koersen etc.

6.55 Landbouwberichten.

7.20 Causerie.

7.30 Causerie.

7.50 Litteraire voordracht.

8.05 Koersen en berichten.

8.20 Litteraire voordracht.

9.05 Concert.

9.35 Berichten etc.

9.50 Vervolg concert.

LANGENBERG, 473 M.

(635 k. P.)

Zondag 28 September.

7.05—7.20 Onderricht in Zelfverdediging o.l.v. Dr. Ludwig Bach.

8.20—8.50 Ochtendconcert van Gramofoonplaten.

8.55—9.15 Esperanto voor beginners.

9.20—9.25 Klokgelui van de St. Gereonkerk.

9.25—10.20 Katholieke Morgenwijding. Het St. Suitbertus Kerkkoor o. l. v. Kapelmeester Th. Rüttgers. Mittmann, viola. Grape, piano. Hilgers, orgel.

10.35—10.55 Ziekenhalfuurtje.

11.20—11.40 Fritz Worm „Wert und Ehre deutscher Sprache”.

11.40—11.55 Gramofoonplatenconcert.

11.55—12.15 Dr. Ludwig Prinz „Flur- und Ortsnamen”.

12.15—12.35 Dr. Wilhelm Leyhausen „Aus Bengt Bergs: Die seltsame Insel”.

12.35—1.00 Prof. Dr. Hermann Unger „Muzikalisches Arbeitsgemeinschaft”.

1.00—1.20 Tuinbouw-praatje.

1.20—2.50 Middagconcert o. l. v. Wolf.

2.50—3.10 Verwaltingsdirecteur Molitor „Fertigkeitspr. f. Kurzschriftler”.

3.10—3.35 Schaakuurtje.

3.50—4.15 Dr. Müller „Die Landwirtschaft Italiens”.

4.15—5.05 Voetbalwedstrijd „Duitsland-Hongarije”.

5.05—6.20 Vooravondconcert o. l. v. Wolf m.m.v. Ria Reinhardt, sopraan.

6.20—6.45 Dr. Martin Rockenbach „Die Zeit im Buch”.

6.45—7.10 Voor de Arbeiders. A. E. Loeff „Was ich als Farmararbeiter in Dakota erlebte”.

7.10—7.50 Eine Stunde Kurzweil.

7.50—8.15 Dr. Martin Friedland „Inleiding tot de Opera „Euryanthe”.

8.30 „Euryanthe” groote heroische-romantische Opera in drie deelen van Carl Maria von Weber. Muzikale leiding: Buschkötter. Koor: Zimmermann, spelleider: Anheisser daarna: Laatste berichten en sportberichten. Vervolgens tot 11.20 Dansmuziek door de Kapel Janczi Balogh van Café Wien am Ring te Dusseldorf.

11.20—12.20 Jazz van Gramofoonplaten.

Maandag 29 September.

7.05—7.20 Gymnastiek.

7.20—8.20 Gramofoonplatenconcert.

10.35—11.35 Gramofoonplaten.

11.40—12.20 Uitzending voor scholen.

12.30 Gramofoonplatenconcert.

1.25—2.50 Concert door het Werag Orkest o. l. v. Kühn.

2.50 Raadgevingen voor Huis.
 3.20—3.50 Kinderuurtje.
 4.30—4.50 Voor de Dames.
 4.50—5.10 Dr. Wilhelm Leyhausen aus Bengt Bergs „Die seltsame Insel”.
 5.10—5.50 Voor de Jeugd.
 5.50—6.50 Vooravondconcert o. l. v. Wolf.
 6.50—7.10 Voor de Ouders.
 7.35—8.00 Univers. Prof. Dr. Kuske „Die all-gemeinen Bedingufügen der Rheinschiffahrt”.
 8.00—8.20 Pfarrer Haun „Kirche und Kirchen-volk im Protestantismus”.
 8.20—9.20 Concert door Boerékapel etc.
 9.20 Bach (VII) o.a. het Brandeburg Concert No. 6 en „Die Kaffee-Kantate”; daarna: Laatste berichten en sportberichten. Tot 12.20 Dansmuziek door de Kapel Bernard Etté.

Dinsdag 30 September.

7.05—7.20 Gymnastiek.
 7.25—7.50 Ochtendconcert.
 10.35—12.10 Gramofoonplatenconcert.
 12.30 Gramofoonplatenconcert.
 1.25—2.50 Middagconcert o. l. v. Leo Eysoldt.
 2.50 Raadgevingen voor Huis.
 4.10—4.20 Dr. Hans Behle „Mitteilungen aus dem Schulfunk”.
 4.20—4.35 Hans Leifhelm „Balladen und Gedichte”.
 4.35—4.55 Boekbespreking voor de Jeugd.
 4.55—5.10 Dr. H. H. Kritzinger „Sternschau im Oktober”.
 5.10—5.50 Oberstudierendirektor Dr. Schmidt „Geopolitische Fragen im Unterricht”.
 5.50—6.50 Vooravondconcert o. l. v. Leo Eysoldt.
 6.50—7.10 Oberreg. rat Dr. Karl Becker „Steuerfragen der Landwirtschaft”.
 7.35—8.00 Univers. prof. Dr. Kuske „Die all-gemeinen Bedingungen der Rheinschiffahrt”.
 8.00—8.20 Raby Dr. Rosenthal „Das Alte Testament”.
 8.20—9.05 Operette-cyclus van Gramofoonplaten.
 9.05 „Revolutionshochzeit” toneelspel in drie acten van Sophus Michaelis. Spelleider: Rieth. Daarna: Laatste berichten en sportberichten.

Woensdag 1 October.

7.05—7.20 Gymnastiek.
 7.20—8.20 Ochtendconcert van Gramofoonplaten.
 10.35—11.35 Gramofoonplatenconcert.
 11.40—12.20 Muziekuitzending voor scholen.
 12.30 Gramofoonplatenconcert.
 1.25—2.50 Middagconcert o. l. v. Leo Eysoldt.
 2.50 Raadgevingen voor Huis.
 3.20—3.50 Turnen voor Kinderen.
 4.25—4.45 Voor de Dames.
 4.45—5.05 Iwan Stephan Faludi „Kaukasische Tage”.
 5.25—5.50 Dr. Martin Rockenbach „Meister der Reiseberichtetes” R. G. Binding. „Genfer See”.
 5.50—6.50 Vooravondconcert o. l. v. Leo Eysoldt.
 6.50—7.10 Dr. Ernst Esch „Eisenbahn- Kraft-wagen- und Luftverkehr”.
 7.35—8.00 Univers. prof. Dr. Most „Die Rheinflotte und ihre Wettbewerbslage”.
 8.00—8.20 Karl Obermann „Die spanische Jugend”.
 8.20 Licht Concert door het Werag Orkest o. l. v. Buschkötter.

Donderdag 2 October.

7.05—7.20 Gymnastiek.
 7.20—8.20 Ochtendconcert van Gramofoonplaten.
 10.35—12.15 Gramofoonplatenconcert.
 12.30 Gramofoonplatenconcert.
 1.25—2.50 Middagconcert o. l. v. Leo Eysoldt.
 2.50 Raadgevingen voor Huis.
 3.20—3.50 Kinderuurtje.
 4.20—4.45 Wilhelm Matthiessen „Die Wut um den verlorenen Groschen — Das Requiem”.
 4.45—5.05 Die Welt im Buch. Hanns Hein-

rich Bormann „Bemerkungen zu den Herbst-Neuerscheinungen des Buchmarktes”.
 5.10—5.50 Dr. A. Fröhlich „Phonetik für Lehrer”.
 5.50—6.50 Vooravondconcert van Gramofoonplaten.
 6.50—7.10 Dr. Benno Kern „Die Technik der geistigen Arbeit”.
 7.35—8.00 Univers. prof. Dr. Most „Die Rhein-flotte und ihr Wettbewerbslage”.
 8.00—8.20 Dr. Wilden „Westdeutschlands Handel mit den westeuropäischen Ländern”.
 8.20 „Die Jahreszeiten” Oratorium van Josef Haydn. Orkest en Kamerkoor van de West-duitsche Omroep o. l. v. Zimmermann. Breuer, begeleiding. Daarna: Laatste berichten en sportberichten, tot 1.20 Dansmuziek door de Kapel van de Westduitsche Omroep o.l.v. Leo Eysoldt.

Vrijdag 3 October.

7.05—7.20 Gymnastiek.
 7.20—8.20 Ochtendconcert van Gramofoonplaten.
 10.35—11.35 Gramofoonplatenconcert.
 11.40—12.20 Uitzending voor de Scholen.
 12.30 Gramofoonplatenconcert.
 1.25—2.50 Middagconcert door het Werag Orkest o. l. v. Buschkötter.
 2.50 Raadgevingen voor Huis.
 3.20—3.50 Kinderuurtje.
 4.10—4.20 Dr. Hans Behle „Mitteilungen aus dem Schulfunk”.
 4.25—4.45 Die Welt im Buch. Dr. Karl Blume „Wandern und Sehen”.
 4.45—5.10 Fritz Dietrich „Das Gespräch, eine Erzählung”.
 5.10—5.50 Voor de Jeugd.
 5.50—6.50 Vooravondconcert, uitgevoerd door Guermanova, alt, Mittmann, Schneiderhan, Rhein, Schwartz, viola. Graef, Ringnalda, viola. Grote, cello.
 6.50—7.10 Direktor Korthaus „Die Bedeutung der genossenschaftlichen Geldwirtschaft”.
 7.35—8.00 Univers. prof. Dr. Geldmacher „Der Rheinschiffahrtsbetrieb”.
 8.00—8.20 Gewerkschaftssekretär Birck „Die Arbeitsbedingungen in der Rheinschiffahrt”.
 8.20—10.20 Avondconcert door het Klein Werag Orkest o. l. v. Leo Eysoldt. Daarna: Laatste berichten en sportberichten. Tot 12.20 Dansmuziek van Café Corso.

Zaterdag 4 October.

7.05—7.20 Gymnastiek.
 7.20—8.20 Ochtendconcert van Gramofoonplaten.
 10.35—11.05 Gramofoonplatenconcert.
 11.06—11.40 Univers. prof. Dr. Most „Was erwartet die Industrie von der gewerblichen Berufsschule”.
 11.40—12.20 Uitzending voor de Scholen.
 12.30 Concert van Gramofoonplaten.
 1.26—2.50 Middagconcert o. l. v. Wolf.
 2.50 Raadgevingen voor Huis.
 3.20—3.50 Kinderuurtje.
 4.05—4.25 Dipl. Ing. Kraege „Transformatoren, Drosseln, Kapazitäten, Resonanzerscheinungen”.
 4.25—4.45 Univers. prof. Dr. Most „Die öf-fentlich-rechtlichen Wirtschaftsvertretungen”.
 4.45—5.10 Namiddagconcert van Gramofoonplaten.
 5.10—5.30 Voor de Dames.
 5.30—5.50 Dr. Ludwig Prinz „Vor- und Familiennamen”.
 5.50—6.50 Vooravondconcert.
 6.50—7.10 Otto Brues „Am Niederrhein”.
 7.10—7.20 Berichten.
 7.35—8.00 Univers. prof. Dr. Geldmacher „Der Rheinschiffahrtsbetrieb”.
 8.00—8.20 Gewerkschaftssekretär Birck „Die Arbeitsbedingungen in der Rheinschiffahrt”.
 8.20 Vroolijke avond. Kapel Eysoldt! Daarna: Laatste berichten en sportberichten. Tot 12.20 Dansmuziek o.l.v. Leo Eysoldt.
 12.20—1.20 Jazz van Gramofoonplaten.

ZEESEN, 1635 M. (183,5 k. P.)**Zondag 28 September.**

6.50 Gymnastiekles o.l.v. Arthur Holz.
 7.20 Uit Hamburg: Concert.
 8.20 Voor den landbouwer: Mededeelingen en praktische wenken.
 8.35 Marktverzichten.
 8.40 Ober Reg. Rat Dr. M. Schwartz: „Schäd-lingsbekämpfung im Herbst”.
 9.10 Morgenwijding. Daarna: Klokgelui van den Dom te Berlijn.
 10.25 Weerbericht.
 11.20 Bach-cantate „Es ist nichts Gesundes an meinem Leibe”. Cantate No. 25 van Joh. Seb. Bach. Solisten: Käthe Ravoth (sopraan), Rudolf Watzke (bas). Dirigent: Maximilian Albrecht. Het Radio-Koor en -Orkest van Berlijn.
 12.20 Concert door het Radio-Orkest van Berlijn o.l.v. Bruno Seidler-Winkler.
 2.25 Jeugduurtje. „Neues von Till Eulenspiegel”. Spreekster: Marta John.
 2.55 Fuga-concert.
 3.20 „Dilettanten dichten”. Spreker: Gerhart Pohl.
 3.50 Concert door de Mandoline-orkesten: Sempre Vivo, Heimatklänge 09, Symphonie 1889 en Santa Luzia 1912 o.l.v. Wilhelm Finke.
 6.00 Vanuit Hotel „Kaiserhof”: Concert door de kapel Geza Komor.
 ca. 10.50 Weerbericht, nieuws- en sportberichten. Daarna tot 12.50: Dansmuziek door de kapel Gerhard Hoffmann. Refreinzing door Austin Egen.

Maandag 29 September.

4.50 Vanuit Café Berlin: Concert door de kapel Ernö Kaisz.
 8.20 Dansavond. De kapel Oscar Joost, m. m. v. The Two Jazzers. Daarna: Weerber., nieuws- en sportber. Vervolgens: Concert door de kapel L. Löwenthal uit „Haus Vaterland”.

Dinsdag 30 September.

ca. 10.30 n.m. Weerber., nieuws en sportber.

Woensdag 1 October.

8.30 n.m. Vanuit het Wijn-restaurant „Traube” in Haus Gurmenia: Concert door de kapel Georges Boulanger.
 8.50 „Rückblick auf Platten” (September). Intendant Dr. Hans Flesch.
 9.20 Nieuws- en sportberichten.
 9.30 Anton Bruckner-concert. Het Radio-Orkest van Berlijn o.l.v. Otto Klemperer. Inleiding door Dr. Alfred Einstein. Symphonie No. 4, Es-dur (Romantische Symphonie): Ruhig bewegt (Allegro molto moderato)-Andante, Scherzo, Finale.

10.35 Weerber., nieuws- en sportber. Daarna tot 12.50: Dansmuziek door de kapel Vincent Douglas.

Donderdag 2 October.

4.50 Concert door het Radio-Orkest van Königsberg o.l.v. Erich Seidler. 1. Voorspel en Marsch uit „Le Coq d'Or”, Rimsky-Korsakoff. 2. Karelia-Suite, Sibelius. 3. Fantasie uit „Die lustigen Weiber von Windsor”, Nicolai. 4. Toréador et Andalouse”, uit de Suite „Bal costume”, Rubinstein. 5. Noorsche Rhapsodie No. 4, Svendsen.

8.20 Verdi-cyclus IV: „Rigoletto”. Opera in 4 bedrijven van Giuseppe Verdi. Dirigent: Rudolf Hindemith. Regie: Cornelis Bronsgeest. Solisten, Koor en het Radio-Orkest. Koor o.l.v. Maximilian Albrecht. In de pauze te 9.20: Nieuws- en sportberichten.

10.35 Weerbericht, nieuws- en sportberichten. Daarna tot 12.50: Vanuit Femina: Dansmuziek door de kapel Juan Llossas.

Vrijdag 3 October.

ca. 10.50 n.m. Dansmuziek door de kapel Eddo Walis.

Zaterdag 4 October.

ca. 10.50 n.m. Vanaf den daktuin van Café Berlin: Dansmuziek door de kapel Béla Bizonyi.

meteen een emplooi gevonden voor een ouden afgedankten hoorluidspreker. Voor gloeistroomvoeding werd ditmaal een klein model 4 Volts accumulator gekozen, waarmede aan het hinderlijke „kruipen” een radicaal einde was gemaakt.

(Wordt vervolgd.)

Verkoopbureau N. V. I. R.

Door verhuizing is eenige vertraging ontstaan in de behandeling van de binnengekomen bestellingen. De achterstand zal zoo spoedig mogelijk ingehaald worden.

Wat het examenboekje betreft het volgende:

De leden der N. V. V. R. worden verzocht geen geld te sturen aan ondergeteekende. Zij dienen zich te wenden tot den Heer Slikkerveer, Obrechtstr. 104 den Haag. De prijs bedraagt voor leden f 1.90 voor niet-leden f 2.50.

Dan verzoek ik dringend geen adviesbrieven te willen zenden. Dit veroorzaakt alleen maar last en vertraging.

Vermeld duidelijk op het Girobiljet naam, adres en waarvoor het geld bestemd is.

Zend geen postwissel; storten op Girorekening 32958 is gemakkelijker en goedkoper terwijl ook weer de behandeling vlugger kan geschieden.

Met excuses voor eventueele vertraging.

Vy 73

PAOPG.

F. DUBEL,

Olympiaplein 96, Amsterdam (Z.).

N. V. I. R. afd. Centrum.

Aan de leden der afdeling, die meedoen aan de z.g. Vossenjacht, georganiseerd door de afd. Centrum, te houden op Zondag 26 October, wordt nogmaals bekend gemaakt, dat het station PAOHP iederen Zaterdag tot en met 25 October, zal testen op pl.m. 83 m. van 23 tot 24 u. AZT.

Op de eerstvolgende vergadering zullen nog eenige aanwijzingen gegeven worden, omtrent bouw en peilingen.

Bij eventueele moeilijkheden, kan men inlichtingen verkrijgen bij het Secretariaat, Spoorstraat 28, Hilversum.

S.v.p. postzegel voor antwoord insluiten.

JAC. ROS, Secretaris.

N. V. I. R.

Afdeling 's-Gravenhage.

Bijeenkomst op Woensdag, 1 October, a.s. om 20 uur in Café „The Corner”, Anna Paulownastraat, hoek Laan van Meerdervoort. Vertooning van de film van de peilproeven op 1 Sept. j.l., opgenomen door den heer F. H. Tielman, PK6AX.

In het verslag over de proeven met richtingzoekers, opgenomen in Radio-

Expres van de vorige week is verzuimd te vermelden, dat de prijzen, die voor de winnaars beschikbaar waren, geschonken waren door:

de firma „Radio van Puffelen”, Weteringkade, alhier (een „Orion” draadgewonden weerstand);

den heer J. Doesema, PAOGO, (het bedrag voor een 8 μ F. afvlakcondensator voor 2000 Volt doorslagspanning);

den heer J. Snijder van Wissenkerke (een draaicondensator).

Het is ons voorts aangenaam voorloepig te kunnen mededeelen, dat wij van den heer J. L. Leistra de toezegging hebben ontvangen dat hij op een onzer volgende bijeenkomsten eenige demonstraties wil geven van proeven op zéér korte golven. Een nadere aankondiging volgt nog.

Namens het Bestuur:

L. LINDEMAN, Secr.

Valkenboschkade 175.

Zuidelijke Afdeling der N. V. I. R.

Algemeene Ledenvergadering te houden op Zondag 28 September in Hotel „Riche”, Heuvel, Tilburg. Aanvang 14 u. Agenda.

1. Opening.
2. Bestuursnieuws. Wegens aftreden Voorzitter; bespreking van te nemen maatregelen.
3. Bespreking plannen a.s. vossenjacht.
4. Bezichtiging van den door de Tilburgsche Leden opgestelden zender en peilontvanger in het radiohuisje nabij Tilburg.
5. Rondvraag en sluiting.

W. METZELAAR,
Secretaris.

QRA CNE.

Vorige week Dinsdag 16 September kreeg ik op een cq op 14 Mc CNE aan den haak. Door erge QRM van HAF3D die met een abnormale bandbreedte CNE totaal overstemde, was ik alleen nog maar in staat te nemen dat hij mij QSA4 R5-6 T6 ontving.

Kan iemand mij helpen aan zijn QRA. Ik ontving hem R6 T2 op 0-v-2.

vy 73 es best DX

PAOXT.

Aerials G6BJ.

Op verschillende QSL's van eenige „G” boys staat als antenne systeem voor de TX vermeld: „System G6BJ”. Weet iemand wat voor type dit is!

(PA) R089.

QSL crds.

F8UYU seinde mij de vorige week tijdens een QSO:

„Ere QSL fr QSL only”.

Toen ik hem, een beetje verwonderd, te kennen gaf, dat ik even veel crds had verzonden als ik QSO's had gemaakt,

vernam ik, dat hij van 400 QSO's slechts 150 QSL kaarten had ontvangen, of nog geen 40 %.

Ik moet toegeven, dat zoo iets tot nadenken stemt (ik ontving 80 %).

Alvorens wij er toe overgaan ons bestuur te verzoeken door internationale bespreking tot een betere regeling van dit punt te geraken, zou ik alle Hollandsche hams willen vragen: „Hoe staat U er zelf voor?”

Wij moeten er ons toch rekenschap van geven, dat QSL kaarten voor ons wel degelijk van belang zijn; niet alleen voor het aanleggen van exotische verzamelingen of voor het overlappen van verschoten of versleten behangselpapier, maar toch voornamelijk voor het controleren en completeeren van de gegevens, die wij tijdens een QSO reeds hebben verkregen, en in het logboek hebben vastgelegd.

Op deze wijze verkrijgt men een statistiek, waaruit conclusies zijn te trekken omtrent de gebruikte en de te gebruiken apparatuur en afregelingen.

Welke waarde heeft evenwel een kaart, die een jaar, of soms nog langer wegbleeft? Alles is sindsdien veranderd; meestal bewijst alleen nog een foto het bestaan van een toen gebruikten zender. In het gunstigste geval wordt dus zoo'n kaart bij de antiquiteiten ondergebracht.

Dat er bij de PA's ook nakomers zijn, daarvan ben ik overtuigd. Een der amateurs voor wie ik kaarten verzend, verontschuldigde zich ongeveer een half jaar geleden, dat hij zijn kaarten had vergeten te geven; hij moet ze nog meebrengen!

Concludeerend zou ik alle Hollandsche amateurs dringend willen verzoeken:

10. Stuurt van elk QSO een QSL kaart, maar doet dat zoo spoedig mogelijk;

20. Laat de tekst op Uw kaarten volledig zijn, en niet zooals b.v. dikwijls op Amerikaansche kaarten, waarop een grappige teekening voorkomt, (die tezamen met een goed rapport verdienstelijk zou kunnen zijn) en dan zoo iets als: Ur sigs rcvd on....; 73; opr....

Misschien kunnen wij dan volgend jaar een regeling tegemoet zien, waarbij b.v. eens per half jaar door alle amateurs lijsten van achterstallige QSL crds bij een N. V. I. R. „maanbureau” worden ingediend, waarna dit bureau zich in verbinding stelt met de betreffende buitenlandse vereenigingen. (hi).

PAOHAN.

Schoener „Bowdoin”.

Een dezer dagen ontving ik een schrijven van A.R.R.L. Headquarters betreffende WDDE.

Ze deelden me mede, dat van het schip sinds z'n vertrek, bij A. R. R. L. geen berichten zijn binnengekomen en

dat mededeelingen zeer op prijs worden gesteld.

Dit naar aanleiding van mijn ontvangst op 2 en 3 Augustus '30, zie ORS Dienst 15 Juli-15 Augustus.

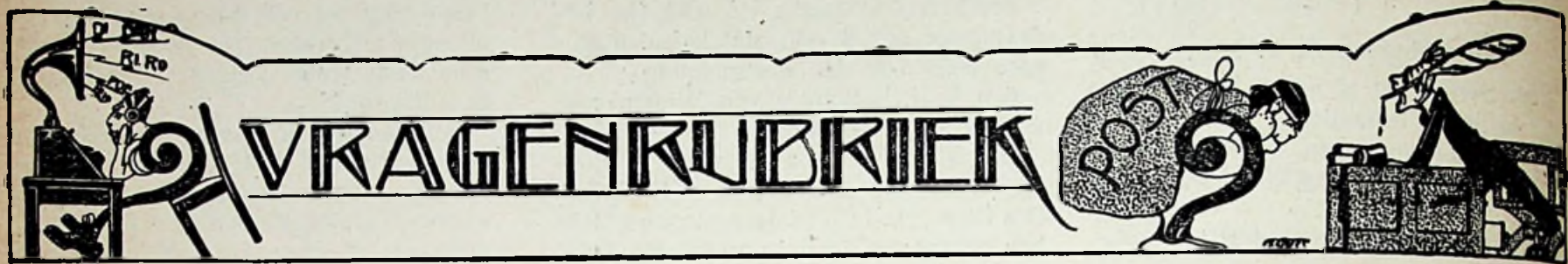
R019.

XPAOJV.

Op 18-9-30 om 1900 GMT hoorde ik XPAOJV, QSA 4, r7 en toon ac. Het gaf als positie op 45 n en 35 w. Had QSO met G 5PJ. 14 MHz. band.

Op 19-9-30 om 1811 GMT hoorde ik het station opnieuw en riep aan PA OZF. QSA 5, r6 tot 8 en later r8. De opgegeven positie was 47 n en 30 w.

R019.

Stukken voor deze rubriek in te zenden op een afzonderlijk vel papier (of briefkaart) met opschrift „Vragenrubriek”.

Den Haag.

F. J. B. — 1. Daar er eigenlijk niet van een binnen en buitenbelegsel sprake is, doet de verbinding van den condensator er niets toe.

2. en 3. Indien het plaatstroomapparaat een voldoende afvlakrichting en niet te kleinen transformator bezit, moet bromvrije ontvangst ook op de ultra-korte golven mogelijk zijn. De extra condensator is dan niet noodig.

4. We zullen overwegen, bij gelegenheid op deze meetmethode de aandacht te vestigen, maar als u bij R.E. 1929 No. 5 ook No. 8 van dat jaar opslaat, vindt u alles wat u weten moet.

F. P. — Waarschijnlijk zit er een sluiting in de lampfitting tusschen plaat en gloeidraad-aansluiting.

R. M. H. — Kosten van het apparaat, zonder de versterkers, ongeveer f 250. Vraagt u eens prijsopgave bij AMRO, Muiden en FARO, den Haag.

J. Z. — 1. U kunt wel beproeven, den balansingangstransformator als gewonen tusschentransformator te gebruiken, maar krijgt dan de dubbele transformatieverhouding, hetgeen wel eenig bezwaar kan geven voor de kwaliteit.

2. Deze uitgangstransformator kunt u vermoedelijk beter als uitgangssmoorspoel gebruiken.

3. De A 442 kan u veel meer versterking geven dan de A 435; u moet dan echter koppelen met den geheelen opvolgenden kring.

4. Verschil in sterkte kan aanzienlijk zijn bij goede kringen.

5. De A 415 loopt als 3de lamp inderdaad veel gevaar voor overbelasting.

6. De hoofdspanning van uw plaatstroomapparaat in belaste toestand meet u met den Mavometer juist; de spanning eener detectoraftakking is met geen enkelen gewonen voltmeter juist te bepalen.

7. Het is bij veelvuldig gebruik van het toestel wel mogelijk, dat een gelijkrichtlamp na 8 maanden achteruitgang vertoont.

8. De A 442 zal de detectorlamp niet spoediger doen genereren, daar een schermroosterlamp nagenoeg geen inwendige koppeling heeft.

C. W. S. — 1. De door u bedoelde superheterodyne-schakeling betreft een door de genoemde firma in Oostenrijk gepatenteerde schakeling, die evenwel nooit als bouwschema in Nederland is gepubliceerd wegens de inmiddels gebleken bezwaren van superheterodyne-ontvangers voor omroep, bestaande uit vele zwakke giltoontjes nu de aether zoo overvuld is.

2. In den tekst is aangegeven: C_1 L_1 en C_2 L_2 afgestemd resp. op ontvangen signaal en op generatorafstemming; dus C_1 en C_2 zijn gewone voor omroep gebruikte afstemcondensatoren, 250 à 500 $\mu\mu$ F. C_n als in zeefkring de Rop, dus 25 à 50 variabel. C_m L_m afgestemd op middelfrequentgolf, zoodat bij juiste keuze van L_m ook C_m 250 à 500 $\mu\mu$ F. kan zijn.

4. Gewone basketspoelen zijn goed.

5. Terugkoppelspoel kan vast staan.

Amsterdam.

J. J. — Twee trappen laagfrequent met goede transformatoren (er bestaan hiervan verschillende merken, welke in de rubriek „Wat is er nieuws” werden besproken), of een voortrap en daar achter de 2 TB 04/10 in balans-schakeling.

J. N. — U kunt u het gemakkelijkst als abonné op deze buitenlandsche bladen laten inschrijven bij de afdeling „abonnementen” op het postkantoor.

G. H. Het bedoelde systeem lijkt ons wel goed.

W. B. — a. 7398 (klasse 21a, groep 68) terugkoppeling audion; 10155 (kl. 21a, groep 68b) weerstandkoppeling; 10581 (kl. 21a, groep 68b) afgest. roosterkringen voor twee of meer in cascade geschakelde lampen; 7684 (kl. 21g, groep 21) middenaftakking; 13345 kl. 21g groep 46), weerstandkoppeling en 10999 (klasse 21a, groep 686) roostercondensator met lek.

b. Bijv. het Radio-Expres-Populair-schema.

c. Alleen de gegevens in R.-E.

Groningen.

C. H. — 1e. Bij goed fabrikaat zijn deze omvormers geheel bedrijfszeker.

2e. Na schakeling van condensatoren over de borstels behoeven zij geen storingen te geven.

3e. Het vermogen moet ongeveer 60 à 100 Watt bedragen.

4e. Voor zoover we weten is de M-L nog niet vertegenwoordigd in Holland. Vraagt u ook eens prijsopgave aan bij de EMI te Utrecht.

Asten.

J. B. V. — 1e. Het plaatsen van den eindtrap bij B is juist. Bij oordeelkundig plaatsen der transformatoren en smoorspoelen (kernen loodrecht op elkaar) behoeft u van brommen geheel geen last te hebben. Bij plaatsing van den eindtrap in A zou een eventueel geïnduceerde storing door alle trappen versterkt worden.

2e. In uw geval kunnen we de powerdetectie wel aanbevelen.

3e. Bij inschakeling kan op het oogenblik dat de gloeidraad van de gelijkrichtlamp nog niet brandt, de spanning oploopen tot de topwaarde der wisselspanning dus in uw geval tot \pm 750 Volt.

Wageningen.

K. L. — 1. Vermoedelijk is het wisselstroomnet ten uwent niet geaard, zoodat eenige koppeling kan ontstaan in het net of in de primaire van den voedingstransformator.

2. De weerstand in de Hypermu-schakeling is een koppelweerstand evenals die in een weerstandversterker. Een laagfrequentssmoorspoel op die plaats is speciaal voor de lage tonen inderdaad minder effectief dan de weerstand.

Munnekezijl.

E. H. G. — 1. Schakel over de primaire van den uitgangstransformator een condensator.

2. De frontplaat aan de binnenzijde met een geaarde metalen plaat afschermen.

v. Ewijckersluis.

A. W. D. — Over praktische ervaring omtrent het gebruik van bedoelde edelgasveiligheid voor dat doel beschikken we niet. Het is de vraag, welke stroomsterkte deze weerstand verdragen kan. In elk geval kunt u het eens probeeren.

Sittard.

G. P. — Het door u besproken geval zullen wij publiceeren.

Eindhoven.

R. J. V. — Het komt voor, dat er slechte contacten in de lampvoetjes zijn.

Kampen.

H. A. J. — Waarschijnlijk alleen ultra-kortegolf. Genoemd toestel is voor het beoogde doel geschikt.

Hoofddorp.

G. v. G. — Probeert u dit eens bij de firma H. Verveeldt, Piet Heinstraat, den Haag.

Nijmegen.

K. — 1. Uw eerste vraag begrijpen wij niet. Als de electro-dynamische luidspreker goed is tenminste.

2. Hoogstens bij zeer krachtige ontvangst en dan nog slechts $\frac{1}{2}$ Volt.

3. Liever schermroosterspanning regelen.

Bussum.

G. F. H. R. — De aangegeven methode om enkel het langegolfgedeelte kort te sluiten, is veelal met succes toe te passen, als het kortgesloten stuk maar niet toevallig een eigen resonantie heeft in de buurt der ontvangende korte golven. Voor omroep is het dus wel goed, voor kortere golven niet.

Harlingen.

De E. N. — De in het vorig nummer gepubliceerde inrichting van den heer Hemmes zal u wellicht van dienst kunnen zijn.

Elst.

J. B. — 1. De afstemmingen afzonderlijk houden, kan inderdaad voor bepaalde gevallen voordeel geven.

2. We meenen, dat er een power-combinatie bestaat, die wél 300 Volt levert.

3. Met 200 Volt blijft u te laag.

4. C 443 en E 424 worden beide geleverd als 5-pen lampen; de E 424 is echter een indirecte lamp, waarvan de middenpoot kathode is, terwijl de C 443 een directe lamp is, welks middenpoot aan het hulprooster is verbonden, waardoor het schroefje aan de huls zooals bij de B 443 overbodig is.

5. Het best is, een anderen potentiometer te nemen; bij de BTH pick-up kunt u met 30,000 à 50,000 Ohm volstaan en dan een draadgewonden pot. nemen.

6. De lagere weerstand van den potentiometer zal ook het brommen doen verminderen.

7. De motor loopt in taatsen; u zult even het bevestigingsschroefje moeten los maken en het eene lager wat moeten aandrukken.

Mantes la Ville.

J. H. — Dat een zeer klein condensatortje in de antenne met eenig geluidsverlies een veel hogere selectiviteit geeft, is natuurlijk bekend. De R.E. Extra haalde normaal voldoende selectiviteit door de afgetakte spoel in den antennekring. Kan het nu ook zijn, dat bij u toevallig steeds de grootste aftakking van de spoel in de antenne heeft gezeten in plaats van de kleinste? Dan is het gemis aan

selectiviteit bij afwezigheid van het condensatortje wel verklaard.

De Wiip.

P. N. — Het zou kunnen wezen, dat de gloeistroomwikkeling (2×2 Volt) uwer transformatorcombinatie in werkelijkheid een te hoge spanning geeft. Dat zou met een goeden wisselspanningsvoltmeter gecontroleerd dienen te worden. Zoo die spanning goed is, moet het herhaald doorbranden aan de lampen liggen en kunnen de onderdeelen daaraan geen schuld hebben.

Barger-Compascuum.

M. S. — 1e. De druppelgelijkrichter is voldoende om de accu geladen te houden. Wij geven er echter de voorkeur aan om de accu wanneer deze het noodig heeft met de normale stroomsterkte te laden.

2e. Het plaatstroomapparaat levert wat er van beloofd wordt en is groot genoeg.

3e. Het is zeer verstandig met het oog op latere uitbreidingen reeds nu een grooter plaatstroomapparaat aan te schaffen.

4e. De gelijkstroom van een Raytheon is niet zoo makkelijk af te vlakken als van gewone gelijkrichtlampen.

5e. De transformatorspanning moet 2×275 Volt bedragen.

Almelo.

R. O. — Tenzij het geluid te zwak is zouden we u niet aanraden nog een trap versterking bij te bouwen. De B 443 kunt u vervangen door een B 405. U kunt echter van de B 443 een B 405 maken door plaat en schermrooster door te verbinden.

Bloemendaal.

G. H. — 1e. Wij moeten u deze methode ontraden.

2e. Als 2 condensatoren van $2 \mu F$ parallel worden geschakeld krijgt u $4 \mu F$. In serie-schakeling $1 \mu F$.

3e. 2 weerstanden van 1 meghom parallel geeft 0,5 meghom; in serie 2 meghom.

4e. Zie No. 2.

5e. Dit is ons niet bekend.

6e. Leest u hierover de serie artikelen van Corver over Eindlampen in R.-E.

7e. De weerstanden moeten liefst inductievrij zijn.

8e. Neen.

9e. Dit moet een smoorspoel zijn van ca. 30 Henry.

Noordbroek.

C. M. — Bij de B 443 die een direct verhitte lamp is, heeft u een middenaftakking noodig. Bij gebruik van een indirect verhitte eindlamp (bv. REN 2204 Cossor 41 MxP of de pentode met middenpoot van Radio Record) kunt u ook de middenaftakking voor de eindlamp missen.

Kerkrade.

J. H. — Wij vonden hierover iets in een Oostenrijksch blad. Nadere bijzonderheden zijn ons niet bekend. Wend u tot de genoemde firma.

Kortgene.

A. J. S. — 1. A.R.I.M. den Haag.
2. Rubber-industrie, korte Houtstr. den Haag.

3. Alleen nadeelen.

4. Zie 3.

5. Weerstand 20 à 100.000 Ohm (afh. v. d. lamp) condensator $1 \mu F$. Den weerstand niet overbruggen.

5 en 6. De stroomdoorvoer en de zouthoudende lucht zijn zeker van nadeeligen invloed.

Horst (L.).

A. v. H. — Het schijnt, dat de in ons blad adverteerende M.-L. Magneto Synd. Ltd. tot dusver geen Nederlandsche vertegenwoordiging heeft.

ADVERTENTIËN

„Melodioso”

ELECTRO DYNAMISCHE LUIDSPREKER

Patenten aangevraagd

f 70.-

Met klankscherm en electr. condensator

f 87.-

Adres voor den handel:

TECHNISCH BUREAU

J. F. VAN DEN BERG

Stille Veerkade 31 - Den Haag.

Cursus Radiotechniek.

Opleiding voor Radiomonteur en Radiotechnicus.

Examens ingesteld door den Bond van Radiohandelaren.

AANMELDING EN INLICHTINGEN:

Ir. J. TH. A. STUBBE

Secretariaat **VOSSIUSSTRAAT 46**

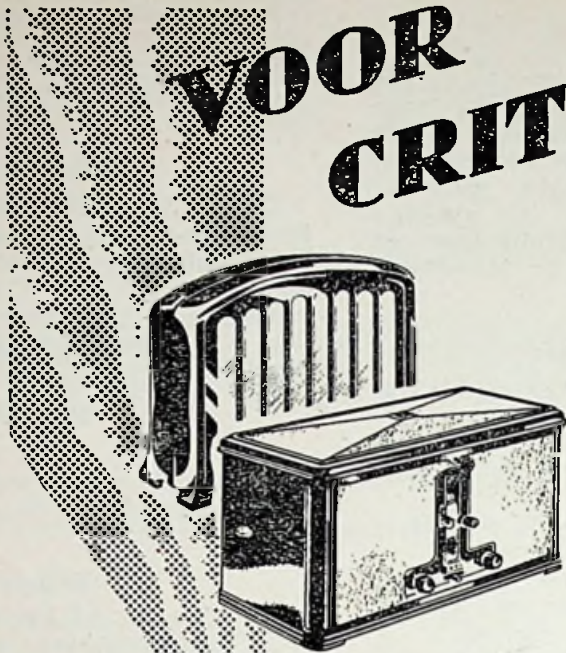
AMSTERDAM. Telefoon 20473.

Bod gevraagd op 3 Lewcos spoelen D.S.G. 2, 1 Lewcos G.S.G. 3. Een stel Baduf spoelen met schema. Een stel Sarcos spoelen. 2 luidsprekers, systeem merk Lissen. Radio-Expres jaargang 1925, 1926, 1927, 1928, 1929 en Radio-Nieuws jaargang 1925, 1926, 1927, 1928, 1929. Alles ook afzonderlijk. Brieven onder No. 765 aan het bureau van dit-blad.

Morseschrijftoestellen

gegar. goedl. Prijs f 22.50. Prinsengracht 729¹, Amsterdam

VOOR CRITISCHE LUISTERAARS

is de T. 40 het uiterst gevoelige ont-
vangtoestel uit de wereldvermaarde
Telefunkenfabrieken een openbaring
Door eenvoudige aansluiting aan het
stopcontact en een draai aan den
„stationskiezer” is ieder Europeesch
radiocentrum van kunst, wetenschap
en ontspanning onmiddellijk ter be-
schikking.

De Sihophon 52 is de Telefunken
vouwluidspreker, die met de T. 40
een volmaakt harmonisch geheel
vormt. Vraagt brochure.

TELEFUNKEN

De oudste ervaring - de modernste constructie

VERTEGENWOORDIGD DOOR SIEMENS & HALSKE, DEN HAAG

INSTITUUT VOOR RADIOTELEGRAFIE

Graaf Florisstr. 74a-b, ROTTERDAM.
Telefoon 34520. Giro 131909.

Radio P11G Onder Directie van L. F. STEEHOUWER.
Leeraar aan de Gem. Zeevaartschool.

Oudste en meest uitgebreide Radioschool in Neder-
land; ruime en frisse onderwijs-
lokalen, werkplaats en laboratorium.

OPLEIDING VOOR:

- I. **RADIOTELEGRAFIST** ter Koopvaardij (Marconist) (Dag- en avondcursussen) salarissen f 60.-/f 90.-—f 360.- per maand benevens kost en inw. a/b. premies en emolumenten, pensioen; plaatsing bij de N. T. M. Radio-Holland verzekerd. Verhoogde salariering 1 Juli a.s.
- Ia. **RADIOTELEGRAFIST** (Dag- en avondcursussen) op Rijkskuststations, voor de Luchtvaart, Indische P.T.T.-dienst, enz.
- II. **RADIOTECHNICUS** (Dagcursussen) (Diploma NBR/VBBR) Theoretische en praktische opl., bouwen van ontvangers en zenders, metingen, proeven. Salarissen f 100.—f 300.- per maand; plaatsing verzekerd.
- III. **RADIOMONTEUR** (Avondcursussen) (Diploma NBR/VBBR) Theorie, toestelbouw, storingzoeken, metingen. Salarissen f 20.- tot f 45.- per week. Plaatsing verzekerd.
- IV. **DE ZENDVERGUNNING** (Avondcursussen) (Rijksdiploma). Nieuwe wettelijk ingestelde bevoegdheid.

Het onderwijs in de vakken II, III en IV ook geheel schriftelijk.

De nieuwe cursussen voor alle radio diploma's vangen aan op 1 September o.k.

Inschrijving en inlichtingen op aanvraag prospectus R. E. of aan de school.

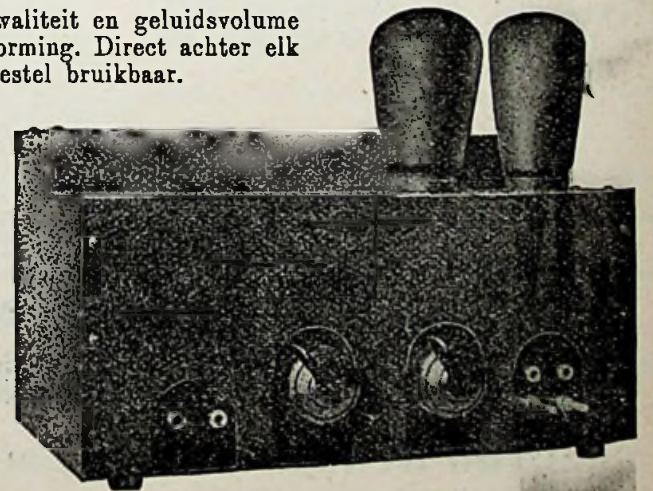
H. H. werkgevers wenden zich tot ons voor technisch personeel.

plm. 750 geslaagden, 10 leeraren, plm. 500 cursisten.

VAN DER HEEM & BLOEMSMA. - Den Haag. 12 Watt Eindversterker V121.

Verbeterd kwaliteit en geluidsvolume
zonder vervorming. Direct achter elk
toestel bruikbaar.

Prijs
compleet
f 170.-

V121a met ingebouwd en of lossen uitgangstransformator, ge-
schikt voor voeding van 150 tot 200 luidsprekers, speciaal voor
Radio-Centrales. Prijs compleet f 192.-.

Het Draadloos Zendstation voor den Amateur door J. CORVER.

3DE DRUK.

PRIJS Ingenaald f 3.75, gebonden f 5.00.
Levering door den Boekhandel, of na inzending van
het bedrag, plus f 0.20 voor porto door den Uitgever
N. VEENSTRA te 's-Gravenhage.

De luidpreker-techniek heeft haar hoogtepunt bereikt, dank zij de

TUNGSRAM

Krachtversterker
Barium-Radio-lampen
P. 430 en P. 460.

Onze KRACHTSERIE:

A. S. 4100
A. G. 4100
P. 430 (6 Watt)

voor krachtige electro-dynamische luidprekers.

Onze SUPER-KRACHTSERIE:

A. S. 4100
A. G. 4100
P. 460 (12 Watt)

voor groote concertlokalen, bioscopen enz.

N.V. TUNGSRAM,

Filiaal voor Nederland:

BARENTSZSTRAAT 47, DEN HAAG - Tel. 30902

Het Zendend Amateurisme in Nederland

door W. KEEMAN -- Prijs f 1.50

Televisie voor den Amateur

door J. CORVER en G. J. ESCHAUZIER

Prijs, in driekleurendrukomslog f 1.25

UITGAVEN VAN N. VEENSTRA TE 's-GRAVENHAGE

Beide boeken zijn verkrijgbaar bij den Boekhandel en tegen inzending van het bedrag, plus f 0.15 voor porto, bij den Uitgever.

HYDRA CONDENSATOREN

BTH PICKUPS

**BTH ELECTRODYNAMISCHE
LUIDSPREKERS**

VOOR DEN HANDEL:

C.E.B. TELEGR. CEB HAAG

TELEF. 35277

LAAN VAN MEERDERVOORT 30
DEN HAAG

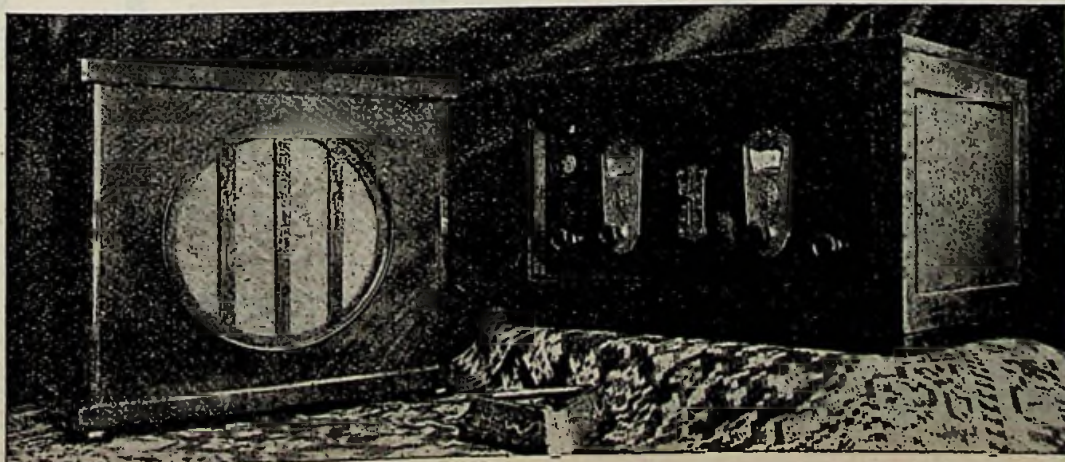
**Vragen en Antwoorden over Radiotelegrafie
(Techniek)**

door G. EMMERIK

Prijs f 2.50.

Uitgaaf van N. Veenstra, 's-Gravenhage

Alom bij den Boekhandel en na inzending van het bedrag plus f 0.20 voor porto door den Uitgever.

**D.H. „Standaard”
Combinatie**

D.H. „Standaard” Ontvanger . . f 190.00
D.H. Luidpreker f 39.00

De luidprekers worden geleverd in eiken en wortelnoten uitvoering

N.V. Radiohandel „DIE HAGHE”

WALDORPSTRAAT 68

's-GRAVENHAGE -- Tel. 14259

Eenvoudige bediening! -- Veel Stations! -- Zuivere weergave!

Zelfbouw op de Jaarbeurs

Het succes van de Jaarbeurs

is het nieuwe bouwschema door onze firma uitgegeven met de

Nieuwe Lewcos Spoel

voor 1-knops afstemming D. C. G. 2

en met de

Nieuwe Splendid Ideaal Combinatie

Bouwt zelf

Uw toestel en vraagt een gratis bouwschema met
uitgebreide toelichting voor de „N. R. 3” aan bij

NIJKERK's RADIO, N.V.
AMSTERDAM-C.

Warmoesstraat 94 - Telefoon 36883 en 36993.

Grandiooze toonontwikkeling, exaaise toonzuiverheid, aantrekkelijk uiterlijk - dat zijn de artistieke kwaliteiten van het nieuwe Philips Wisselstroom Ontvangstoestel No 2531

Geringe afmetingen, verlichte schalen, eenvoudige bediening, netschakelaar verhoogen nog de waarde van dit superieure Philips product.

Tezamer met Philips Electro-dynamischen Luidspreker No. 2109 vormt deze combinatie inderdaad een standaard voor volmaaktheid in radio

Philips Ontvangstoestellen veroorzaken geen burenstoring

(„Wat gij niet wilt dat U geschiedt, . . .“)

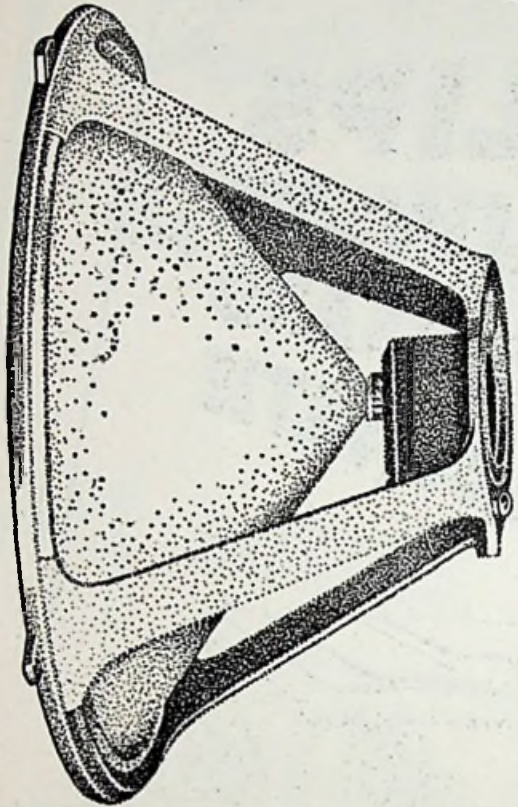
PHILIPS

STANDAARD COMBINATIE A

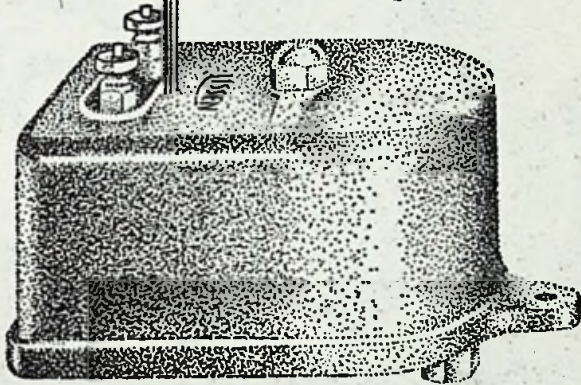
● Deze Standaard Combinatie kan via Uw handelaar op iedere netspanning (wisselstroom) worden ingesteld.

'n Weergever

met het volume van
een electro-dynamische
luidspreker

LISSEN Vier polig Uitgebalanceerde Anker systeem

voor conus luidsprekers is een geheel nieuw model met vele belangrijke verbeteringen, dat aan de hoogste verwachtingen van den meest kritischen luisteraar volkomen voldoet.

Deze weergever kan een buitengewoon groot volume zonder spoor van vervorming of meetrillen verwerken met een verbazingwekkende natuurlijkheid en zuiverheid van toon; de gevoeligheid is zeer groot en gelijkmatig voor alle toonhoogten; de regeling is uiterst fijn en zeer gemakkelijk.

Lissen vier polig uitgebalanceerde Anker systeem is speciaal gemaakt voor zelfbouwers en geeft een luidspreker, welke aan de hoogste eischen voldoet

en een goede electro-dynamische zeer nabij komt.

Om de constructie door den zelfbouwer zeer te vergemakkelijken is een chassis met conus ontworpen, waardoor een zuivere centrering van de as en stevige bevestiging van de geheele eenheid voor inbouw in een kast, in elken vorm, verzekerd is. De groote conus garandeert een zuivere weergave van lage tonen, zelfs zonder gebruik te maken van een klankscherm.

In smaakvol bruin gegoten huis, dat L.N. 601 beschermt tegen vocht en stof, compleet met bevestiging voor iedere soort conus f 9.—

L.N. 630 Chassis van prima gegoten aluminium f 5.75
L.N. 631 Conus 33 cM. in speciaal behandelde stof f 1.75

De geheele luidspreker combinatie Weergever Chassis en Conus, gereed voor montage L.N. 632 f 16.50

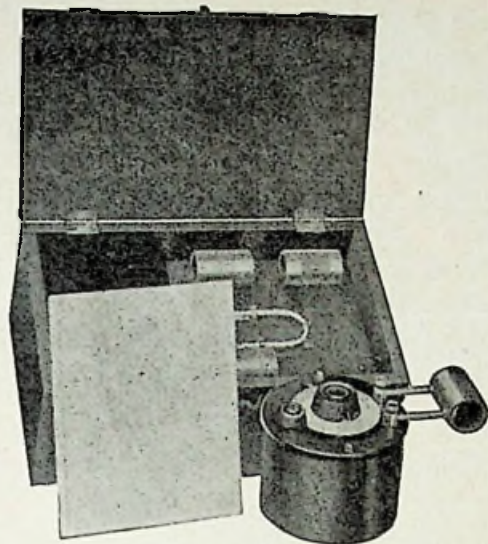
LISSEN

LISSEN Ltd. ISLEWORTH ENGLAND

Geïllustreerde prijscourant gaarne op aanvraag.

LISSEN AGENTSCHAP
Schiekade 157 - Tel. 43133
ROTTERDAM

De golflengte bedraagt K.P.

Verwonderlijk nauwkeurige resultaten zijn te verkrijgen met de „G-R” klein model Golfmeters — dank zij de uiterst solide „G-R” constructie!

No. 358: 14 tot 220 Meter,

Prijs compleet: **f 45.-.**

No. 458: 4 tot 6 Meter,

Prijs compleet: **f 25.-.**

No. 558: „Band” Golfmeter, resp.

voor 5, 10, 20, 40 en 80 M. band,

Prijs compleet: **f 54.-.**

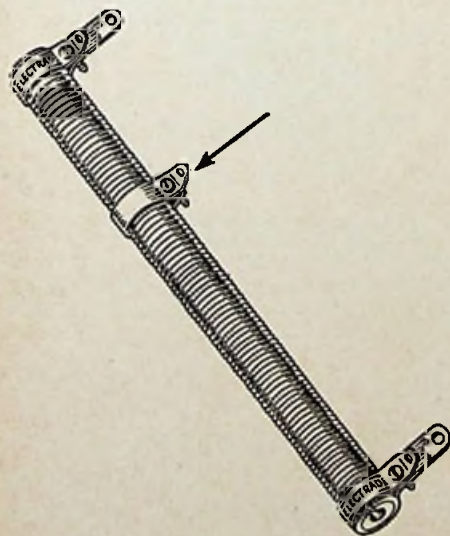
Levering uit voorraad.

Complete „G-R” Catalogus wordt op aanvraag gaarne toegezonden.

RADIO-IMPORT A. A. POSTHUMUS,

Vondellaan 15-17, BAARN.

De Weerstand moet zijn Ohms.

Gij wenscht een **Weerstand** van bepaalde waarde. Het is dan beter, geen „trial and error” systeem toe te passen, doch een weerstand te kopen die òf precies de verlangde waarde heeft, òf die door middel van een verstelbare clip (zie afbeelding!) gemakkelijk op juiste waarde kan worden ingesteld.

„TRUVOLT” Weerstanden

zijn voor dit doel het gemakkelijkst. Het is trouwens ook het meest betrouwbare artikel dat voor dit doel wordt vervaardigd.

Leveringen uit voorraad.

VOOR NEDERLAND:
RADIO-IMPORT A. A. POSTHUMUS
BAARN.

175 Varick St., New York, N.Y.
ELECTRAD
INC.

BOUWSCHEMA voor

„ARIM” 25 Watt Krachtversterker

voor **Gramfoon-** en **Radioweergave.**

Deze versterker is uitgerust met de **bekende GECO KRACHTLAMP type LS 6 a** en paart een **enorm geluidsvolume** aan een **onovertroffen geluidskwaliteit.**

Versterker en voedingsapparaat zijn tot één geheel tesamen gebouwd voor **directe aansluiting** op het **lichtnet.**

Bouwschema op ware grootte, met uitvoerige beschrijving, principe schema, foto enz. enz. franco na ontvangst van 30 ct. in postzegels of per giro 150380.

N.V. Algemeene Radio Import Maatschappij
Nassau Ouwkerkstraat 3 — Den Haag.

PRIJS SLECHTS f 6.-

HEBT U DE „TRANSFORMA”

CONDENSATOR
MET FIJNREGELING
AL EENS GEBRUIKT?
ZOO NIET, NEEMT DAN
EENS EEN PROEF EN
U GEBRUIKT GEÉN
ANDERE MEER!

N.V. „TRANSFORMER WORKS” - AMSTERDAM

TELEFOON 46440-43640

FILIALEN TE GRONINGEN, DEVENTER EN VENLO

WEENENK'S

ELECTROTECHNISCHE INDUSTRIE
VAN BOETZELAARLAAN 300 's-GRAVENHAGE

LEVERING van alle

Radioartikelen

UITSLUITEND aan den handel.

Vraagt onze speciale conditiën op:

Bell. Tel. Man. Co. L. F. Transformatoren type 49 B,
Pilot - Astra - Ferrix - Lewcos - Lissen en Varta

DO IT NOW!

IF WINTER COMES ...!

Uw vaste voornemen is een

„HYPERMITE”

Transformator aan te schaffen, om zich van een zuivere weergave te verzekeren.

Het is de kleinste transformator ooit gemaakt (Afmetingen: $4\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{4}$ c.M) met een primaire zelfinductie van **50 HENRY!**

Zie het test-rapport in „R.-E.” N° 38 van 19 Sept. jl.!

De R. I. „HYPERMITE” is bij Uwen leverancier onmiddellijk uit voorraad te verkrijgen, waar niet, wende men zich tot:

Tel. Interc. 19 en 23